

MTI.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda, Budapest, I. Fiume u. 6-7. Telefon: 150-400, 360-500
A szerkesztését és kiadását a vezérigazgató felel.

m t i b e l f ö l d i h i r e k

1963. május 11.

bb 1. a szépművészeti muzeumban

1 lv/m/gk/ha

1963. május 11.

május 12-én zárul a „munkácsy külföldi kortársai„ című kiállítás. a kiállításnak igen sok látogatója volt: csupán ebben az évben több mint 40 ezren tekintették meg. /mti/

---

bb 2. két hét múlva szedik az expressz borsót soroksáron

1 tf/j/m/ká

1963. május 11.

a soroksári aranykalász termelőszövetkezetben 40 holdon virágzik a korai szántóföldi expressz-borsó. ha az időjárás továbbra is kedvező marad, körülbelül két hét múlva már szedik az első termést a borsótáblákról. a szakemberek becslése szerint az első szedéskor mintegy 100 mázsa primorborsó kerül a fővárosiak asztalára. /mti/

---

bb 3. két és fél évi szabadságvesztés a szilveszteri szurkálónak

1 bc/hné/m/ha

1963. május 11.

ténai jános, rákoshegyi lakos családi körben a 17. kerületi vadgalamb étteremben szilveszterezett. összeszólalkozott az ugyancsak ott szórakozó horváth imrével. a vitát dulakodás követte, s tenai négyszer megszurta horváthot, aki olyan súlyosan megsérült, hogy több mint 40 napig betegápolmányban volt.

a fővárosi bíróság emberölés kísérlete miatt - büntetlen előéletére és családi állapotára figyelemmel - ténai jánost két és félévi szabadságvesztésre ítélte. /mti/

---

bb 4. szárnyas hajó-járat budapest és bécs között

i tz/tm/m/vg

1963. május 11.

a mahart a budapesti nemzetközi vásár tartama alatt szárnyas hajójával, a sirállyal budapest és bécs között alkalmi járatokat bonyolít le.

a szárnyashajó budapestről május 17-én, 24-én és 31-én reggel 8 órakor indul és 13 órakor érkezik bécsbe. bécsből mindegyik alkalommal másnap reggel ugyancsak 8 órakor indul el és 13 órakor érkezik budapestre.

a szárnyashajó budapest-bécs közötti járataira a jegyeket az ibusz irodái árusítják 158 forintos áron. /mti/

---

bb 5. sorozatos gombamérgezések a barna susujkától

i cs/tr/m/ká

1963. május 11.

a homokos alföldi réteken és mezőkön megjelent a barna susujka nevű mérgesgomba, amelyet leggyakrabban az izletes és nagyon értékes szegfűgombával / népiesen csirkegomba, csiperke/ tévesz-tenek össze. a gombaszakoktatási bizottsághoz érkezett jelentések szerint az utóbbi napokban három súlyosabb mérgezési eset fordult elő. az egyik halálal végződött: egy 70 éves nagykatal asszony kórházba szállítás közben meghalt. a szakemberek fokozottabb óvatosságra szólítják fel a gombaszedőket, illetve fogyasztókat. ajánlják, hogy csak a gombaismerők, szakértők által ellenőrzött, vagy a biztosan ismert fajokat fogyasszák. /mti/

---

bb 6. a magyar rádió és televízió

i lv/gk/m/ha

1963. május 11.

szimfonikus zenekarának hangversenyét május 12-én rendezik meg a zeneakadémián. vezényel fejér györgy. közreműködik stefan ruha és lukács pál. a műsorban brahms, schumann és dávid gyula művei szerepelnek. /mti/

- 2 -

bb 7. a kisz az egyetemi vizsgák sikeréért

i s/gk-lm na

1963. május 11.

az egyetemeken és a főiskolákon nemsokára megkezdődnek a kollokviumok és szigorlatok. a tanév utolsó heteiben a kisz-szervezetek előrendű feladatuknak tekintik, hogy segítsék a diákokat a vizsgákra való felkészülésben. ezért a marx károly közgazdaságtudományi, a műszaki, az építőipari és az eötvös loránd tudományegyetem évfolyamainak kisz-csoportjaiból tanuló-köröket szerveztek. a hallgatók közösen beszélnek meg a vizsgakérdéseket, együtt dolgozzák ki a tételket. az egyes tantárgyakból gyengébb eredményeket elért diákokkal külön foglalkoznak.

a marx károly közgazdaságtudományi egyetemen például csaknem 80 ilyen kisz-csoport működik. összejöveteleiken részt vesznek a szemináriumvezető tanárok is, hogy tanácsaikkal segítsék a munkát. a tanárok a diákközhonokban is konzultálnak a hallgatókkal. /mti/

---

bb 8. románába utazik a rádiózenekar - színházi küldöttségcsere - a román-magyar kulturális egyezmény idei munkaterve

i sj/gk-lm na

1963. május 11.

a román-magyar kulturális egyezmény idei munkaterve alapján a magyar rádió és televízió szimfonikus zenekara ez év végén románában vendégszerepel, majd 1964-ben a magyar közönség ismerkedhet meg a román rádió és televízió szimfonikus zenekarával. ugyancsak csere-vendégszereplésen vesznek részt a két ország kamarazene-együttesei.

magyarországon a közeljövőben román grafikai kiállítás nyílik, románában pedig derkovits gyula festményeiből rendeznek kiállítást. erősödnek a közvetlen kapcsolatok, a küldöttségcserek a felsőoktatási intézmények, az alkotószövetségek és színházak között.

a népművelés különböző területein is bővül a kapcsolat, megállapodás született a román és magyar tudományos ismeretterjesztő társulat és a múzeumok között. a munkaterv szerint elmélyül a két ország kiadói főigazgatóságának együttműködése a kölcsönös könyvkiadásban. /mti/

8.20/n

-3-

h

bb 4. szárnyas hajó-járat budapest és bécs között

i tz/tm/m/vg

1963. május 11.

a mahart a budapesti nemzetközi vásár tartama alatt szárnyas hajójával, a sirállyal budapest és bécs között alkalmi járatokat bonyolít le.

a szárnyashajó budapestről május 17-én, 24-én és 31-én reggel 8 órakor indul és 13 órakor érkezik bécsbe. bécsből mindegyik alkalommal másnap reggel ugyancsak 8 órakor indul el és 13 órakor érkezik budapestre.

a szárnyashajó budapest-bécs közötti járataira a jegyeket az ibusz irodái árusítják 158 forintos áron. /mti/

---

bb 5. sorozatos gombamérgezések a barna susujkától

i cs/tr/m/ká

1963. május 11.

a homokos alföldi réteken és mezőkön megjelent a barna susujka nevű mérgecgomba, amelyet leggyakrabban az izletes és nagyon értékes szegfűgombával / népiesen csirkegomba, csiperke/ tévesz-
tenek össze. a gombaszakoktatási bizottsághoz érkezett jelentések szerint az utóbbi napokban három súlyosabb mérgezési eset fordult elő. az egyik halállal végződött: egy 70 éves nagykáta asszony kórházba szállítás közben meghalt. a szakemberek fokozottabb óvatosságra szólítják fel a gombaszedőket, illetve fogyasztókat. ajánlják, hogy csak a gombaismerők, szakértők által ellenőrzött, vagy a biztosan ismert fajokat fogyasszák. /mti/

---

bb 6. a magyar rádió és televízió

i lv/gk/m/ha

1963. május 11.

szimfonikus zenekarának hangversenyét május 12-én rendezik meg a zeneakadémián. vezényel fejér györgy. közreműködik stefan ruha és lukács pál. a műsorban brahms, schumann és dávid gyula művei szerepelnek. /mti/

- 2 -

bb 7. a kisz az egyetemi vizsgák sikeréért

i s/gk-lm ha

1963. május 11.

az egyetemeken és a főiskolákon nemsokára megkezdődnek a kollekviumok és szigorlatok. a tanév utolsó heteiben a kisz-szervezetek előrendű feladatuknak tekintik, hogy segítsék a diákokat a vizsgákra való felkészülésben. ezért a marx károly közgazdaságtudományi, a műszaki, az építőipari és az étvös loránd tudományegyetem évfolyamainak kisz-csoportjaiból tanuló-köröket szerveztek. a hallgatók közösen beszélnek meg a vizsgakérdéseket, együtt dolgozzák ki a tételeket. az egyes tantárgyakból gyengébb eredményeket elért diákokkal külön foglalkoznak.

a marx károly közgazdaságtudományi egyetemen például csaknem 80 ilyen kisz-csoport működik. összejöveteleiken résztvesznek a szemináriumvezető tanárok is, hogy tanácsaikkal segítsék a munkát. a tanárok a diákok otthonokban is konzultálnak a hallgatókkal. /mti/

---

bb 8. romániába utazik a rádiózenekar - színházi küldöttségcsere - a román-magyar kulturális egyezmény idei munkatervé

i sj/gk-lm ha

1963. május 11.

a román-magyar kulturális egyezmény idei munkatervé alapján a magyar rádió és televízió szimfonikus zenekara ez év végén romániában vendégszerepel, majd 1964-ben a magyar közönség ismerkedhet meg a román rádió és televízió szimfonikus zenekarával. ugyancsak csere-vendégszereplésen vesznek részt a két ország kamarazene-együttesei.

magyarországon a közeljövőben román grafikai kiállítás nyílik, romániában pedig derkovits gyula festményeiből rendeznek kiállítást. erősödnek a közvetlen kapcsolatok, a küldöttségcserek a felsőoktatási intézmények, az alkotószövetségek és színházak között.

a népművelés különböző területein is bővül a kapcsolat, megállapodás született a román és magyar tudományos ismeretterjesztő társulat és a múzeumok között. a munkaterv szerint elmélyül a két ország kiadói főigazgatóságának együttműködése a kölcsönös könyvkiadásban. /mti/

8.20/n

-3-

le

bb 9. több fontos budapesti utszakaszt átépítenek, kiszélesítenek - az idén - középre helyezik a villamosvágányokat a Lehel utca élmunkás tér és róbert károly körut közötti szakaszán

i zs/tm-Lm ha

1963. május 11.

az idei költségvetési előirányzatokból sokmillió forintot fordít a főváros az uthalózati korszerűsítésére, a legforgalmasabb utszakaszok burkolatának javítására, átépítésére. az 1. kerületben például az attila utcában a szarvas tér és a jános tér között több mint ötmillió forint költséggel öntött aszfaltburkolatot készítenek, aszfaltozzák az uri utca több mint ötezer négyzetméteres szakaszát is és rendbehozzák a petermann bíró utca burkolatát.

nagyarányu utjavításokat terveznek a belvárosban az erzsébet hid építésével kapcsolatban: a duna utca szintjét süllyeszti, s kisebb-nagyobb javításokat végeznek a környező utcavonalakon. az előirányzatokban szerepel a józsef attila utca, október 6. utca és bajcsy zsilinszky ut közötti szakaszának szélesítése. a 9. kerületben a határ utnak a soroksári ut és az üllői ut közé eső szakaszát, a 11. kerületben pedig a karolina ut villányi ut és bocskai ut közötti részét újítják fel és szélesítik ki.

angyal földön egyebek között átépítik a Lehel utcának az élmunkás tér és a róbert károly körut közötti szakaszát, s e munkálatokkal egyidejűleg középre helyezik a villamosvágányokat. kispesten kiépítik az ady endre utca mintegy három kilométeres szakaszát is, hogy a vöröshadsereg útját némileg mentesítsék a nagy forgalomtól./mti/

bb 10. boltvezető neve a cégtáblán

i kf/tm-Lm vg

1963. május 11.

a fővárosi ruházati bolt vállalat nemrégén 50 000 tájékoztató füzetet osztott szét, amelyekben feltüntették az egyes üzletek címét „profilját”, hogy a vevők megtudják, melyik bolt milyen ruházati cikkeket árul. a vállalat most újabb figyelemre méltó kezdeményezéssel bővítette közönségszolgálatát. újabb egyelőre öt szaküzletnél, a cégfelirat alatt, külön táblán feltüntették a boltvezető nevét is. ezzel nemcsak a vevőket tájékoztatják arról, hogy ki felelős az üzletben történetekért, ki kell dícsérni, vagy esetleg szidni, hanem a nyilvánosság előtt elismerik az üzletvezetők eddigi 5-10 éves jó munkáját.

a tervek szerint minden olyan üzletnél megvalósítják ezt a kezdeményezést, ahol a boltvezető legalább öt éve ott dolgozik, s munkája nyomán megérdemli ezt./mti/

8.25/n

-4-

bb 11. festékipari újítások: autófényező, univerzális ragasztó, színezőpaszta

i szf/nmé-Lm vg

1963. május 11.

három hasznos festékipari újítás kerül hamarosan a háztartási boltokba. az autófényező elnevezésű folyadékot - amint a neve is mutatja - autósoknak gyártja a lakk- és festékipari vállalat, kocsijuk ápolására. a nálunk forgalomban levő olajos alapanyagú külföldi autófényezőszerek napfény, eső hatására többnyire oldódnak, a víz, a por, a korom és más szennyező anyagok behatolnak pórusaikba, s a karosszéria ismét megszurkúl. a műviasz alapanyagú autófényező filmszerű kemény bevonatot képez a kocsin, napfény nem árt neki, a víz leperereg róla, a sarat és egyéb szennyező anyagokat nem engedi át. egyszeri bevonat a kocsit hónapokig fényesen tartja, butorápolásra is alkalmas. az epokitt nevű, ugyancsak műanyag alapanyagú, univerzális ragasztószert hiányt pótol majd a háztartásokban. kétféle anyagból áll, két külön tubusban, a tubusok tartalmát össze kell keverni, a keverék fát, fémet, üveget, műanyagot, porcelánt egyformán összeragaszt. ragasztószilárdsága olyan mint a betoné. külön nemű anyagokat, fémet fával, üveget kerámiával, stb. is összeragaszt. a tavaszi-nyári festési szezonra forga lomba kerülő linocolor-paszta is hasznosnak ígérzik. tizenegyféle színárnyalatban készül, fehér olajfestékhez, vagy szintetikus zománchoz keverve a kívánt pasztellszíneket adja, tehát házállig előállítható vele bármilyen színű festék. a két utóbbi újítást az ipar részére is forgalombahozzák./mti/

bb 12. bontják az építőállványt az országház déli homlokzatánál - több mint 600 köelemet cseréltek ki és hat új szobrot állítottak fel - megfiatalítják a képviselőházi üléstermet

i sb/tr-Lm vg

1963. május 11.

a kőfaragó- és épületszobrászipari vállalat dolgozói befejezték az országház déli oldalán a 20-as homlokzat helyreállítását és most már bontják, eltávolítják az építőállványt is. ezen a homlokzaton a puha sósokuti mészkődiszkek és szobrok annyira tönkrementek, hogy a máladozó elemekről lehulló hámrétegek és kődarabok már balesetveszélyt jelentettek. ezért több mint 600 régi köelemet cseréltek ki a korábbinál jóval fagyállóbb és keményebb sőtői mészkődiszszel. a homlokzat nagy háromszögletes oromfalát szinte teljesen új kövekből építették fel. a budapesti szakipari vállalat dolgozói megkezdték a képviselőházi terem helyreállítását. ezt az üléstermet érte a legkevesebb sérülés a második világháborúban, s így a parlament építésétől eltelt hat évtized óta most került sor az első jelentős munkára. megtisztogatják a gazdag faragású szlavonai tölgyfa mennyezetet és leheletvékony méhviasz-bevonattal újra fényesítik. az aranyozott diszkekről alkoholos oldattal távolítják el az olajos porréteget és 23 karátos aranylappal javítják az ornamentikák sérült felületét. a díszítő festők, az aranyozók és a butoraszta-losok a nyár közepén adják át a megfiatalodott üléstermet, így előreláthatólag újabb fél évszázadig nem lesz szükség helyreállításra./mti/

8.25/n

-5-

bb 13. repülőgépen szállítják szegedről a primőrátut külföldre és az ország más iparvárosaiba

vid j szb ká

1963. május 11.

a szegedi repülőtérről megindultak a zöldségjáratok az ország iparvárosaiba. csongrád megye híres zöldségtermő tájairól gyorsan és frissen jut el a primőr rendeltetési helyére. a szőregen, deszken, ujszegeden hajnalban felszedett salátán a harmatgyöngyök még fel sem száradnak, máris rakják a teherszállító repülőgépekbe, s például miskolcra - ahová a legtöbbet küldik - 90 perc alatt ér oda üdén, törődés nélkül az áru. délben már a miskolci dolgozók ebédjét izesítik a hajnalban szedett fejessaláták.

megkezdődött a nagyarányú export is csehszlovákiába és az ndk-ba. csupán szeged környékéről naponta 1 millió fej salátát visznek a repülőgépek és a zöldségszállító kamion-gépkocsik. /mti/

bb 14. 720 hektár erdő a tokajhegyaljai kopárosokon

vid j szb ká

1963. május 11.

tokajhegyalján megfelelő mikroklíma szükséges ahhoz, hogy az aszusodást előidéző nemes penész, a botrytis cinerea kifejlődjék. a mikroklímát a levegő páratartalma alakítja ki, amelynek feltétele, hogy a dombok kopárosain és a dombtetőkön levő erdőségek felfogják a szeleket. tokajhegyalja egykori térképeiből és leírásaiból mindenütt kitűnik, hogy a szőlőhatáron túl erdő foglalta el a területet; amely az utóbbi évtizedekben nagy mértékben kipusztult.

a zemplén-hegyvidéki erdőgazdaság a tokajhegyaljai rekonstrukció során 17 község határában 7 éve kezdte meg a szőlőtermesztésre alkalmatlan kopárok erdősítését, hogy a megfelelő mikroklímát kialakítsa. az erdősítési terv szerint 2000 hektáron ültetnek a táji adottságoknak megfelelő fafajtákat. a közvélemény tanácsok eddig 1000 hektárt jelöltek ki ilyen célra, amelyből a zemplén-hegyvidéki erdőgazdaság már 720 hektáron ültetett kereken 10 millió facsemetét. a talajadottságoknak, valamint a fekvésnek megfelelően, elsősorban molyhos tölgyet, erdei és fekete fenyőt, aranykőriszt, valamint különböző cserjéket telepítettek. /mti/

8.42/n

-6-

bb 15. hazatértek a kiskunsági homokvidék madarai, az agartyukok

vid j szb ká

1963. május 11.

a kaspi-tó környékéről hazatértek a kiskunság homokbuckás vidékének ma már ritkaság számba menő madárlakói, az agartyukok. a fűrgő madarak, amelyek leginkább a homokos részeket kedvelik, otthonra találnak az ujonnan telepített szőlősökben, gyümölcsösökben is. az agartyukok most fészekkeresésre indultak, tojásaikat a homokba vájt „gödrökbe”, helyezik. a legtöbb madarat bugac, ágasegyháza és tázlár környékén figyeltek meg. /mti/

bb 16. a filharmónia

1 lv/gk szb ha

1963. május 11.

kamaratermében május 12-én rendezik meg bán melitta zongoraművész és kóté lászló hegedűművész hangversenyét. zongorán kíséri venetianer rózsai. a műsorban handel, bach, schubert, bartók, prokofjev és kodály művei szerepelnek. /mti/

bb 17. csehszlovák zene- és irodalmi est csepelen

1 lv/tr szb ha

1963. május 11.

a csepeli munkásotthon és a budapesti csehszlovák kultúra között az elmúlt években gyümölcsöző együttműködés alakult ki. a csepeli munkásoknak vetített képek előadásokban, kamarazenei műsorokban és irodalmi esteken mutatták be a szocialista csehszlovákia politikai, gazdasági, műszaki és kulturális eredményeit. a csehszlovák szocialista köztársaság felszabadulásának 18. évfordulója alkalmából május végén a csepel vas- és féművek ifjúsági házában újabb csehszlovák zenés irodalmi est megrendezésre került majd sor. ez alkalommal neves fővárosi művészek és a munkásotthon ifjúsági zenekara közreműködésével csehszlovák írók és zeneszerzők műveiből adnak elő. emellett színes fotókiállításokon mutatják be csehszlovákia műemlékeit. /mti/

8.50/n

-7-

mbb 18. szabadtéri muzeum zalaegerszegen

vid tné-Lm ha

1963. május 11.

Zala megye községeiben az utóbbi években sok új családi ház épült: a régi zsuffedeles, füstökonyhás lakóházak egymás után tűnnek el a falvakból. hogy a népi építészet formáit az utókor számára megőrizzék, a megyei tanács szabadtéri muzeumként egy teljes göcseji udvarházat állított fel Zalaegerszegen, a május 1. ligetben. érdekessége, hogy a tetőszerkezetén kívül a falai is fából készültek, homlokzatát népi motívumok, faragások díszítik, a lakóházat korabeli butorokkal, berendezési tárgyakkal szerelik fel, s felállítják a parasztportához tartozó melléképületeket is. ugyanitt helyezik el a ma még csöde községben levő, hátszög alapú, ugyancsak fából készült pálinkafőző kunyhót, amely már az utolsó a megyében. felállítanak egy körülbelül 200 éves kovácsműhelyt is, amelynek felszerelését a göcseji muzeumban őrzik. /mti/

--

bb 19. épül a „népek barátsága üzem”, Szegeden - megkezdték a textilművek huszezer négyzetméteres nagycsarnokának alapozását

vid te-Lm ki

1963. május 11.

Szegeden, a textilművek területén most bontakozik ki a felszabadulás utáni legnagyobb gyárépítkezés képe. félmilliárd forint beruházással a jelenlegi pamutfonóüzem újabb fonodával, szövődével bővül, s így textilkombináttá alakul.

megkezdtek a huszezer négyzetméteres nagycsarnok alapozását. százötven nagy betonulat süllyesztenek a földbe, ezekre rögzítik majd az angliából már odaszállított, előre-gyártott fémszerkezetet, a nagycsarnok vázát. a szerelést a jövő hónapban megkezdik, s ezzel egyidőben állítják fel a gépeket is és az év végén már teljes üzemmel termel a kombinát. furják már a termálkutát is, amelynek vizével az új üzemrészeket fűtik.

alig kezdődött meg a nagy munka, a gyár dolgozóit, építőit máris nevet adtak az új létesítménynek. találóan „népek barátsága üzemnek”, nevezik, mert nem kevesebb, mint nyolc állam szakemberei működnek majd együtt létrehozásában. a 46 000 orsós új fonoda berendezésének zömét a szovjetunióból szállítják. a szövődében 1430 kínai automata szövőgép működik majd. a nagycsarnok fémszerkezetén kívül különféle gépeket is szállítanak angliából. ezeken kívül ndk-beli, nyugat-német, csehszlovák, holland és magyar gyártmányú gépek egészítik ki az új, modern gyár berendezését. /mti/

--

9.20/n

-8-

le

bb 20. 215 bemutató gazdaságban 500 jól képzett tanácsadó

1 cső/j szb ká

1963. május 11.

a földművelésügyi minisztérium felülvizsgálta a szaktanácsadó és bemutató gazdaságok eddigi munkáját, egyben kidolgozta az új feladatokat. a megyei tanácsokkal karöltve az utóbbi napokban mindenütt kijelölték az új szaktanácsadó és bemutató gazdaságokat: jelenleg 215 gazdaság működik ilyen minőségben. ezeknek körülbelül fele termelészövetkezet, a többi állami gazdaság, illetve kisérleti vagy tangazdaság. az újonnan kijelölt bemutató gazdaságokban több mint 500 jól képzett szaktanácsadó dolgozik majd, többségük mezőgazdasági mérnök. a szaktanácsadó és bemutató üzemek ez évi terveikben a korszerű termeléstéchnikai módszerek bemutatását és elterjesztését tüzték feladatuk. /mti/

--

bb 21. a kukoricamoly elleni védekezés érdekében május 15-ig minden kukorica- és cirokszárát, kenderpozdorját meg kell semmisíteni

1 cs/j szb ká

1963. május 11.

a kukoricamoly országosan elterjedt kártevője elsősorban a kukoricának, de nagy mértékben károsítja a cirkot és a kender is. évente csupán a kukoricában 6-8 százaléknyi termés kiesést okoz, erős fertőzés esetén a kártétel eléri a 20-30 százalékot is. mivel ez a veszedelemes kártevő a kukorica, illetve a cirokszárban, csutkában, továbbá cirokszakállban vagy kenderpozdorjában telel át, s május vége felé rajzik ki lepke alakban, hogy tojásait a fiatal kukorica- és cirokővényekre lerakja - rendkívül fontos, hogy a szármaradványok belsejében rejtőző lárvákat kirajzás előtt megsemmisítsék. az országos növényvédelmi szolgálat felhívja a termelészövetkezeteket, hogy a molykártétel megelőzése érdekében május 15-ig minden kukorica-, cirok-, illetve kenderszár-maradványt, cirokszakállt, illetve kenderpozdorját semmisítsenek meg, vagy szártépővel, szecskevágóval felaprítva használjanak fel takarmányozásra, illetve almózásra. a megelőző védekezést elmulasztó termelőüzemek, illetve egyéni gazdaságok ellen szabálysértési eljárást indítanak, a mulasztókat megbüntetik. /mti/

--

le

9.26/n

-9-

bb 22. a lakosság segítségével...

vidha/tné szb ha

1963. május 11.

a vas megyei sótony községben az év végéig elkészül a művelődési otthon, tető alá hozásához 60 000 forint értékű társadalmi munkával járul hozzá a lakosság, a községfejlesztési alapból pedig 400 000 forintot fordítanak az építkezésre.

a társadalmi összefogás egyébként is szép eredményeket hoz a sárvári járásban: a lakosság idén összesen 1 400 000 forint értékben végez társadalmi munkát lakóhelye fejlesztéséért, szépítéséért. /mti/

--

bb 23. ötszáz falusi népművelő továbbképzése borsodban

vid ha/tné szb ha

1963. május 11.

borsod megye művelődési otthonaiban mintegy hatszáz színjátszó és népi tánccsoport, több mint ötven irodalmi színpad, számos zenekar és énekkar tevékenykedik. az öntevékeny csoportok művészeti színvonalának emelésére, a művelődési otthonok, a szakkörök munkájának javítására a falusi népművelők részére a nyárki hónapokban továbbképző tanfolyamokat rendeznek mezőkövesden. a három és hathónapos továbbképzésen a népművelési ügyvezetők, az irodalmi színpadok, a kórusok, a könyvtárak, a fotó- és az ezermester szakkörök vezetői, s a termelőszövetkezetek kulturális felelősei vesznek részt, mintegy ötszázan. /mti/

--

bb 24. negyven új idegenvezetőt képeznek szekszárdon

vid ha/tné szb ha

1963. május 11.

a 2000 éves multu szekszárdot - amely már a rómaiak idejében is kulturált település volt és 900 éves magyar város - mind több turista látogatja. a közeljövőben az ibusz budapestről és az ország más vidékeiről rendszeresen indít társas-autóbuszokat a városba és környékére: a sárköz népművészetükről híres falvaiba és a közeli gemenci-erdőbe. az idegenforgalomra felkészült a tit tolna megyei szervezete is, amelynek földrajzi szakosztálya idegenvezetőképző tanfolyamot indított 40 hallgató részvételével. /mti/

--

9.31/n

-10/-

bb 25. négy árva kohászgyermek védnökségét vállalta a Lenin kohászati művek egyik női szocialista brigádja

vid tr szb ki

1963. május 11.

a közelmúltban özvegy kiss tóth gyuláné, a Lenin kohászati művek nagyolvasztóművének betanított munkása szivbetegségben hirtelen meghalt. négy árvát, hat, nyolc, tíz és tizenkét éves gyermekeket hagyott hátra. a gyári nőbizottság, a vállalatvezetőség segítségével azonnal intézkedett, hogy a magukra maradt kicsinyek állami gondozásba kerüljenek, az özvegy svandtner istvänné vezette durvahegerműi tizennégytagú bugacsiszoló női szocialista brigád pedig vállalta az árvák védnökségét, az anyai gondoskodást. hivatalosan is bejelentették, hogy a négy árva sorsának intézése ezután rájuk tartozik, a gyermekek iskolájában a szülői értekezleteken már ők vesznek részt. a nyári szünetben a brigád költségén, illetve részben a gyár segítségével üdültetik a gyermekeket. /mti/

--

bb 26. öntött salakbetonból épül dunaujváros legmagasabb toronyháza

vid gg szb ki

1963. május 11.

a dunaparton épülő dunaujváros legmagasabb lakóépülete, amelyet új módszerrel, öntött salakbetonból készítenek. az első dunaujvárosi öntött ház magassága meghaladja a harminchárom métert. a tizemeletes ház felső szintjén gépesített mosókonyhát és három szárítót, a földszintjén pedig kerékpár- és gyermekkocsi megőrzőt építenek.

dunaujváros hatodik toronyházának beton alapjait a napokban elkészítették és már megkezdtek a földszinti falak zsaluzását. a salakbetont a 26. építőipari vállalat közeli előregyártó üzemében készítik, s onnan gépkocsikkal szállítják az építkezéshez.

a harminchét lakásos toronyház építési idejét a kezdéstől a kulcsátadásig nyolc hónapra tervezik. /mti/

--

bb 29. miként „gyógyított”, bere trézsi - egy 11 éves falusi kislány dolgozata a néprajzi múzeum pályázatára

vid ha/tné szb ha

1963. május 11.

nagy mária 11 éves dévaványai kislány nemrégén lett tagja a bereczky imre kutató által vezetett helyi néprajzi szakkörnek.

/folyt.köv./

9.41/n

-11-

le

bb 29. /miként „gyógyított,.. 1. folyt./- szb

a falusi kislány első dolgozata nagy feltűnést keltett a helyi tudományos körökben.

Marika dolgozatában - melyet hamarosan a néprajzi muzeum pályázatára nyújt be - a helyi „népi gyógyítás, történetét írja le.

a dolgozatban öt „gyógyító, asszonyról esik szó. ezek közül leghíresebb és leghírhedtebb volt az utolsó - az 1910-ben meghalt bere terézia, akit minden öreg ember csak „bere trézi, - nek emleget dévaványán. „csodás, ráolvasásainak, „megszentelt, „füveinek híre legendaként szállt apáról fiúra a faluban. az öregek elbeszéléseit, - melyek nagyrészt arról szólnak, hogyan hozta vissza trézi az életbe a haldoklót, miként szüntette meg a „rontást, a csecsemőt - az ifju néprajzgyűjtő dolgozata végén felnőttekre valló logikával szinte tudományos megállapításokkal teszi nevetségessé. /mti/

..-

bb 31. „Liszt-rakéták, készülnek a makói gépgyárban

vid te szb ki

1963. május 11.

a fokozatosan malomgépgyárrá alakuló makói gépgyárban új típusu malomberendezés, ugynevezett örleményverő első sorozata készült el. ez a gép külsőleg kilövésre készen álló kétlépcsős rakéta-hoz hasonlít. kis helyigényéhez képest nagy teljesítményével tűnik ki a malomberendezések sorából. a „rakéta, orrában helyezkedik el a meghajtó villanymotor, ez működteti az alatta levő szerkezetet, szállítócsigát, verőlapátot, stb. ebben a gépben ugyanis - a hengerek rovátkolt acélhengere helyett - percként kétezernyolcszázat forduló verőlapát zuzza liszté a beömlő búzatorétet. a liszt végül megszitálva kerül ki a gépből.

az újfajta örleményverő egész sor hengereket feleslegessé tesz. ugyanis a régi módszerrel hat hengerek fokozaton megy át a buza, amíg liszté alakul. az új géphez elengedő egy előzetes zuzási művelet. további előnye, hogy a hengerek 2 280 kilós súlyával szemben csak 120 kilót nyom, s a „rakéta, alja mindössze 35 centiméter átmérőjű helyet foglal el. ugyancsak a teljesítménye viszonylag nagy: négyezer kiló lisztet készít műszakonként.

az új típusu gépből az első szállítmányt egyiptomi megrendelésre készítik. /mti/

..-

9.46/n

-12-

le

bb.28. már csak egy juhász jár számarháton a hortobágyi pusztán

vid j n ká

1963. május 11.

a hortobágyi pusztán az idei „vizes tavasz, után zöld a táj, jó fűhozamot ígér a legelő. a pásztorok most is, csakugy, mint évtizedek óta, a pusztán élnek a tavaszi kihajtástól késő őszig. csak hogy az idők folyamán változott a pásztorélet. a pásztoroknyókban nemcsak a szalonna az étel, hanem a konzerv is, s könyvet, ujságot is talál a vendég. ha vízenyős a talaj, gumicsizmát huznak a pásztorok és esőben viharkabát óvja őket. régen az egyetlen közlekedési eszköz a számár volt. ma már csak egy juhász van, aki számarháton jár, a többiek kerékpáron hajtanak ki, de néha már motorbugás is hallatszik a pusztán csendjében. a változást szemlélteti a farkas-dinasztia múltja és jelene is. ifju farkas sámuél az angyalházi legelőrészen 400 juh felett őrködik. apja, farkas sámuél nyugdíjas pásztor. nagyapja, farkas andrás ugyancsak a hortobágyon „szolgált, - 66 éven át. ifjus farkas sámuél 1935. óta megszakítás nélkül juhász „vasalójánál, - a pásztorok náddal körülvett főzőhelyénél - és pásztoroknyójánál sok vendégnek, főként külföldieknek, mutatja be a pusztai pásztorok művészetét: ha kell lovat fektet, ha kell pulikutyája „fordítja meg, a nyáját szinte egyetlen intésre. ő már itt éli le életét, jobb körülmények között, mint apja vagy nagyapja. de a farkas-dinasztia pásztor múltjában törés következik. ifju farkas sámuél 14 éves fia, legifjabb farkas sámuél, iskolába jár és mesterséget kíván tanulni. ő majd csak látogatónak megy ki elődeinek évszázados „munkahelyére, ./mti/

..-

bb.30. mikrobusz-véradóknak

vid/ha/n/ha

1963. május 11.

vas megyében is mind többen adnak vért embertársaik egészségének helyreállításához. hogy az életmentő vér mielőbb eljusson a rászorultakhoz, a megyei vérellátó alközpont mikrobuszt állított munkába. ezzel viszik a falusi véradókat a körzeti központokba. azokon a napokon, amikor nincs véradás, a mikrobuszt a falusi egészségügyi felvilágosító munka szolgálatába állítják: orvosok, egészségügyi dolgozók utaznak rajta a községekbe, előadásokat tartani./mti/

9.52/n

-13-

le

bb 27 . kísérleti kertészet a büki gyógyvizzel

vid j szb ká

1963. május 11.

a vas megyei bük községben a néhány évvel ezelőtti felszínre tört több mint 60 fokos gyógyvizet mezőgazdasági célokra is fel szeretnék használni, ezért a megyei mék és a mezőv. mezőgazdasági osztálya kísérleti melegágyi kertészetet létesített a vízfeltörés helyén. a kísérleti kertészetben 50 000 előnevelt káposztapalánta és retek növekszik a melegágyi ablakok alatt. a meleg gyógyvíz kellemes klímát teremt a növények fejlődéséhez. az itteni tapasztalatok alapján döntenek véglegesen a büki melegvíz mezőgazdasági hasznosításáról. /mti/

--

bb 32. olasz és bolgár őszibarack-csemeték az ország egyik legnagyobb gyümölcsfaiskolájában

vid j szb ká

1963. május 11.

Balatonaligán, az ország egyik legnagyobb gyümölcsfa-iskolájában ezekben a napokban kétmillió facsmetét ültettek el. ez a mennyiség közepes eredés esetén is 5 600 hold betelepítésére elegendő. az eddig bevált kiváló fajták mellett újak meghonosításával is kísérleteznek. először iskoláznak import olasz és bolgár őszibarack-csemetéket.

a csemetekertben kalmár szilveszter főkertész új módszerével nevelik a kis fákat. az új eljárás három évről két évre csökkentette az iskolázás idejét, ugyanis már a második évben koronára metszik az ágakat. az elmúlt évi sikeres kísérletek után az idén az összes csemetéknél ezt a módszert alkalmazzák. /mti/

--

bb 33. könyvhét verseny győr-sopron megyében

vid ha/tné szb ha

1963. május 11.

a földművelésügyi minisztérium helyi igazgatósága az idei ünnepi könyvhét alkalmából versenyt indított győr-sopron megyében. értékelésénél figyelembe veszik, hány olvasója van a helyi könyvtáraknak, milyen összegeket fordítanak a tanácsok és a termelőszövetkezetek a könyvtárak támogatására, milyen sokrétűen rendezik meg a könyvhét programját. a legjobb eredményt elért községek könyvtárait összesen 32 000 forint értékű könyvvel jutalmazták. /mti/

--

10.00/n

-14-

le

bb.34. „kimosták,, a keleti főcsatornát - naponta 2.5 millió köbméter viz

vid/j/n /ká

1963. május 11.

„kimosták,, a keleti főcsatornát, friss vizet engedtek be a tiszából a bel- és talajvízzel keveredett helyére a csaknem 100 kilométer hosszú új folyóba. a vízkivételi helyek, valamint a berendezések teljesen készen várják az öntözés megkezdését. ezekben a napokban még csak néhány esőztető gépet üzemeltetnek, elsősorban kertészetekben, de felkészültek, hogy a nyári forróságban is elegendő vizet tudjanak biztosítani az öntözéshez. másodpercenként több mint 30 köbméter vizet tud befogadni a keleti főcsatorna a tiszából. ebből 6-7 köbmétert békés és szolnok megyei telepeknek továbbítanak, a többit a hajdusági termelőszövetkezetek és állami gazdaságok földjén öntözik ki. a legnagyobb forróságban naponta mintegy 2.5 millió köbméter vizet használnak fel öntözésre a keleti főcsatornából. /mti/

--

bb 35. a magyar szakszervezetek 20. kongresszusának harmadik napja

t zsahi-tz/te-tm szb fm

1963. május 11.

a magyar szakszervezetek 20. kongresszusa szombaton reggel a beszámoló és a határozati javaslat vitájával folytatta munkáját az építők róza ferenc művelődési házában. a délelőtti tanácskozáson megjelent kádár jános, az mszmp központi bizottságának első titkára, a minisztertanács elnöke, biszku béla, az mszmp központi bizottságának titkára, gáspár sándor, a budapesti pártbizottság első titkára, rónai sándor, somogyi miklós, a szot elnöke, az mszmp politikai bizottságának tagjai és brutyó jános, a szot főtitkára, az mszmp politikai bizottságának póttagja. résztvevett a szombati ülésen az mszmp központi bizottsága, az elnöki tanács és a minisztertanács több tagja is.

az első felszólaló, závori lászló, a csepel vas- és fémművek küldötte, többek között az üzemi szakszervezeti szervek politikai munkájával foglalkozott. a mozgalom e fontos tevékenységének az utóbbi időben tapasztalható megélénkülését nagymértékben előmozdították a gyár kisebb-nagyobb munkáskollektívái, főként a szocialista brigádok. a megtisztelő cím elnyeréséért harcoló 421 csepeli brigád csaknem ötezer tagja nemcsak a gyártmányfejlesztésért, hanem dolgozó társai neveléséért, szocialista tudatának formálásáért is felelősséget vállal.

/folyt.köv./

11.00/n

-15-

le

bb 35. /a magyar szakszervezetek... 1. folyt./- szb

gróf Adám, a pusztavámi szénbánya szocialista brigádvezetője a szakszervezetek sokoldalú feladatai közül hangsúlyozta az üzemi társadalombiztosítási tanácsok munkájának fontosságát, az üdültetés, a beteglátogatás, a társadalombiztosítási ügyvitel ellenőrzése, a segélyezési kérelmek intézése, az üzemeigézésügy és a nyugdíjelőkészítés nemcsak áldozatkész mozgalmi tevékenységet, hanem kellő felkészültséget is kíván az alapszervezet aktivistáitól. kérte a szakszervezet vezető szerveit, hogy az aktivisták oktatásának jobb megszervezésével segítse elő a társadalombiztosítási tanácsok munkáját.

raposa Irén, a nemesgulácsi gépállomás üzemgazdásza a mezőgazdasági nagyüzemek mozgalmi életéről számolt be, a szakszervezet megyei szervei és a mezőgazdasági nagyüzemek szakszervezeti bizottságai mind eredményesebben segítik a vállalati feladatok jobb elvégzését. megmutatkozik ez a munkaszervezésben és a takarékosági mozgalom eredményeiben is. megyéjük gépállomásainak állami gazdaságainak és erdőgazdaságainak dolgozói csaknem tízmillió forint értékű, tervben felüli munkaverseny-vállalást tettek, ami szintén a szakszervezeti munka hatását is mutatja.

timmer József, a népszava főszerkesztője többek között megemlítette, hogy a szakszervezeti mozgalom ma már nagyobb igényű feladatok ellátására is alkalmas, szükség is van a mozgalmi munka fokozására, hiszen a társadalom előrehaladása újabb és újabb feladatokat állít a szakszervezetek elé, ennek megfelelően a szakszervezeteknek nemcsak saját munkájukban kell nagyobb igényességre törekedniük, hanem másokkal szemben is, magasabb követelményeket kell támasztaniuk, mindennek előtt pedig bővíteni kell azoknak az aktivistáknak a gárdáját, akik magas színvonalú politikai ismeretekkel, kellő szakmai tudással rendelkeznek, képesek jól eligazodni társadalmi rendszerünk törvényszerűségeiben, s készséggel vállalják s teljes odaadással szolgálják a dolgozók érdekeit.

/folyt.köv./

bb 36. piacra került a korai, jános-napi retek

1 nj/j-lm ká

1963. május 11.

a nagyvásártelre szombaton 20 vagon és 67 tehergépkocsi áru érkezett. a vagonszállítmányok így oszlottak meg: 9 vagon burgonya, 2 vagon sárgarépa, 5 vagon tojás, 3 vagon alma és 1 vagon citrom.

a földművelésszövetkezetek budapesti értékesítő vállalata megkezdte a korai sárga, jános-napi retek értékesítését, a hosszukás gumóju retek fogyasztói árát csomónként 0.80-1 forintban állapították meg, a melegágyi és a szabadföldi salátát fejenként 1-1.40, a tisztított parajt kilónként 3.40, a kerti sósót 5.40, a szőlő-spárgát 16-18, a leveshevalót 12 forintért hozták forgalomba. az új kelkáposztát kilónként 9, a melegágyi uborkát 30, az új karalábé csomóját 9 forintért árusították./mtl/

..-

-16-

11. 15/n

bb 35. /a magyar szakszervezetek... 2. folyt./- szb

párkány ernőné kutatómérnök rámutatott, hogy az élelmiszeripari kutatások körének szélesítésével jelentősen növelhető a választék, javulást érhetünk el a minőségben is, érdemes és feltétlenül szükséges az ugynevezett alapkutatásokat is támogatni.

csáki László, a postások szakszervezetének elnökségi tagja többek között a szakszervezeti munka új módszereiről beszélt. hangzott: a szakszervezeti bizottságok ügyeljenek arra, hogy ne idézzenek elő „határozat-inflációt”, - ehelyett konkrét vizsgálatokkal, javaslatokkal, a dolgozók észrevételein alapuló indítványokkal segítsék a munkafeltételek javítását, az új korszerű eljárások bevezetését, hasznos segítői a szakszervezeti mozgalomnak a társadalmi bizottságok is. az egyik legfőbb feladat, céltudatosan foglalkoztatni e bizottságok aktivistáit.

szalontai Lajos, az építők szakszervezetének titkára felszólalásában utalt arra, hogy egyre sürgetőbb követelmény az építőipar fokozott gépesítése, a legfejlettebb hazai és külföldi technológiai módszerek elterjesztése, a technika új vívmányainak alkalmazása azonban több tudást, magasabb szakmai színvonalat is igényel - ezért minden területen szorgalmazni kell a szakmunkások továbbképzését.

/folyt.köv./

bb 37. tizenegy új autómentő gépkocsit állított forgalomba az autófenntartóipari tröszt

t nbj/tr szb vg

1963. május 11.

évekkel ezelőtt rengeteg bosszúágót okozott az autósoknak, hogy az országutakon megsérült gépkocsit körülményes volt a javítóműhelybe szállítani. a kpm autófenntartó ipari tröszt még 1958-59-ben hét kocsit állított az autómentő szolgálatba. budapestről, szombathelyről, győrből, miskolcra, debrecenből, szegedről, pécsről indulhatott autómentő a megsérült személy- és teherautók vontatására, javítására. ezek a kocsik azonban már nagyon koszerültlenek. éppen ezért most a kpm autófenntartó ipari tröszt 14 új - gaz 63-as teherautót szerzett be, amelyek a fővárosban, illetve vidéki nagyvárosokban teljesítenek szolgálatot. autómentő kocsi kerül gyöngyösrre, békécsabára, nyíregyházára, székesfehérvárra, nagykanizsára. ugyanakkor öt gépkocsi gyorsjavításra áll a gépkocsivezetők rendelkezésére. a kpm autófenntartó ipari tröszt huszezer példányban tájékoztatót bocsát az autósok rendelkezésére, amely tájékoztatóból az érdekeltek értesülnek: mikor, hova forduljanak segítségért./mtl/

..-

11.47/n

-17-

le

bb 38. a budapesti nemzetközi vásáron a „műszaki tájékoztató intézetek„ új pavilonjában a műszakiak megismerkedhetnek a széleskörű szakirodalmi dokumentációs szolgáltatással

t hbj/tr-lm vg

1963. május 11.

világszerte rendkívül sok műszaki szakköri folyóirat jelenik meg. évente körülbelül 60 millió nyomtatott oldalon számolnak be a szerzők a legújabb eredményekről. mindezt természetesen rendkívül bonyolult és nehéz lenne nyomon követni. a „műszaki tájékoztató intézetek„ - így például az országos műszaki könyvtár és dokumentációs központ, a kgm műszaki tájékoztatója és propaganda intézet, az ém. építésügyi dokumentációs iroda, a nim műszaki dokumentációs és fordító iroda feldolgozza ezt a rendkívül gazdag anyagot és a szakemberek rendelkezésére bocsátja. a dokumentációs szolgáltatás megismertetésére az idén a budapesti nemzetközi vásáron a „műszaki tájékoztató intézetek„ új pavilon nyit. ebből az alkalomból szombaton zentai béla, az országos műszaki fejlesztési bizottság tagja sajtótájékoztatót tartott. elmondta, hogy a budapesti nemzetközi vásáron felállításra kerülő pavilonban a műszakiak megismerhetik milyen segítséget kaphatnak a műszaki tájékoztató intézetektől. részletes felvilágosítást nyújtanak a pavilonban, hogy különböző szakágakban milyen szakirodalommal rendelkezik például a műszaki könyvtár. egyben az írásban benyújtott kérdésekre választ adnak./mti/

bb 39. dr. kárteszi ferenc

tr-lm ha

1963. május 11.

egyetemi tanár, az eötvös loránd tudományegyetem rektorhelyettese szombaton olaszországba utazott. egyetemi előadásokat tart bolognában, bariban és messinában./mti/

bb 40. vigyázatlan gyalogjárók, - közlekedési balesetek a fővárosban

i bc/te-lm ha

1963. május 11.

az ullői ut és az ecseri ut kereszteződésénél balog gyula segéd munkás a rendőr tilos jelzése ellenére átszaladt az uttesten: elütötte egy motorkerékpár. súlyosan megsérült, kórházba szállították.

a lenin körut 116 számú ház előtt markó gyula segéd munkás ittasan, figyelmetlenül nekiment egy motorkerékpárnak. könnyű sérülést szenvedett.

a 3. kerületi szentendrei ut 2 számú ház előtt kovács gyula 7 éves gyermek az uttestre szaladt, s egy autó elütötte a kerpesi ut és a nyisztor utca kereszteződésénél bálint istván 9 éves tanuló egy álló autóbussz előtt az uttestre szaladt, s egy személygépkocsi elütötte. a gyermekek szerencsére csak könnyebben sérültek meg./mti/

bb 41. 147 ifju mezőgazdasági mérnököt bucsuztattak az agrártudományi egyetemen

t ie-lm ká

1963. május 11.

ünnepélyesen bucsuztatták szombaton délelőtt az agrártudományi egyetem mezőgazdaságtudományi karának végző hallgatóit. a ballagás után dr. penyigey dénes dékán mondott ünnepi beszédet. az egyetemen az idén 147-en fejezték be tanulmányukat. a leendő mezőgazdasági mérnökök most megkezdik önálló munkájukat a termelőszövetkezetekben és állami gazdaságokban, s az ott szerzett gyakorlati tapasztalatok birtokában, fél év múlva teszik le az államvizsgát./mti/

bb 42. forgalomkorlátozások az erzsébet-híd budai oldalán

tné-lm vg

1963. május 11.

erzsébet híd építési munkáival kapcsolatban a döbrentei tér, hegyalja ut és apród utca közötti szakaszt május 13-án reggeltől kezdve lezárják a forgalom elől. ezzel egyidejűleg megnyitják a forgalom számára az árok utcának a hegyalja ut és jános tér közötti szakaszt. az attila körut jános-tér és apród utca közötti szakaszán az átmenő forgalom megszűnik./mti/

12.05/n

-19-

bb 38. a budapesti nemzetközi vásáron a „műszaki tájékoztató intézetek”, új pavilonjában a műszakiak megismerkedhetnek a széleskörű szakirodalmi dokumentációs szolgáltatással

t hbj/tr-lm vg

1963. május 11.

világszerte rendkívül sok műszaki szakköri folyóirat jelenik meg. évente körülbelül 60 millió nyomtatott oldalon számolnak be a szerzők a legújabb eredményekről. mindezt természetesen rendkívül bonyolult és nehéz lenne nyomon követni. a „műszaki tájékoztató intézetek”, - így például az országos műszaki könyvtár és dokumentációs központ, a kgm műszaki tájékoztatója és propaganda intézet, az ém. építésügyi dokumentációs iroda, a nim műszaki dokumentációs és fordító iroda feldolgozza ezt a rendkívül gazdag anyagot és a szakemberek rendelkezésére bocsátja. a dokumentációs szolgáltatás megismertetésére az idén a budapesti nemzetközi vásáron a „műszaki tájékoztató intézetek”, új pavilont nyit. ebből az alkalomból szombaton zentai béla, az országos műszaki fejlesztési bizottság tagja sajtótájékoztatót tartott. elmondta, hogy a budapesti nemzetközi vásáron felállításra kerülő pavilonban a műszakiak megismerhetik milyen segítséget kaphatnak a műszaki tájékoztató intézetektől. részletes felvilágosítást nyújtanak a pavilonban, hogy különböző szakágakban milyen szakirodalommal rendelkezik például a műszaki könyvtár. egyben az írásban benyújtott kérdésekre választ adnak./mti/

bb 39. dr. kárteszi ferenc

tr-lm ha

1963. május 11.

egyetemi tanár, az eötvös loránd tudományegyetem rektorhelyettese szombaton olaszországba utazott. egyetemi előadásokat tart bolognában, bariban és messinában./mti/

bb 40. vigyázatlan gyalogjárók, - közlekedési balesetek a fővárosban

i bc/te-lm ha

1963. május 11.

az üllői ut és az ecseri ut kereszteződésénél balog gyula segéd munkás a rendőr tilos jelzése ellenére átszaladt az uttesten: elütötte egy motorkerékpár. súlyosan megsérült, kórházba szállították.

a lenin körut 116 számú ház előtt markó gyula segéd munkás ittasan, figyelmetlenül nekiment egy motorkerékpárnak. könnyű sérülést szenvedett.

a 3. kerületi szentendrei ut 2 számú ház előtt kovács gyula 7 éves gyermek az uttestre szaladt, s egy autó elütötte a kerepesi ut és a nyisztor utca kereszteződésénél bálint istván 9 éves tanuló egy álló autóbusz előtt az uttestre szaladt, s egy személygépkocsi elütötte. a gyermekek szerencsére csak könnyebben sérültek meg./mti/

bb 41. 147 ifju mezőgazdasági mérnököt bucsuztattak az agrártudományi egyetemen

t ie-lm ká

1963. május 11.

ünnepélyesen bucsuztatták szombaton délelőtt az agrártudományi egyetem mezőgazdaságtudományi karának végző hallgatóit. a ballagás után dr. penyigey dénes dékán mondott ünnepi beszédet. az egyetemen az idén 147-en fejezték be tanulmányukat. a leendő mezőgazdasági mérnökök most megkezdik önálló munkájukat a termelőszövetkezetekben és állami gazdaságokban, s az ott szerzett gyakorlati tapasztalatok birtokában, fél év múlva teszik le az államvizsgát./mti/

--

bb 42. forgalomkorlátozások az erzsébet-híd budai oldalán

tné-lm vg

1963. május 11.

erzsébet híd építési munkáival kapcsolatban a döbrentei tér, hegyalja ut és apród utca közötti szakaszát május 13-án reggeltől kezdve lezárják a forgalom elől. ezzel egyidejűleg megnyitják a forgalom számára az árok utcának a hegyalja ut és jános tér közötti szakaszát. az attila körut jános-tér és apród utca közötti szakaszán az átmenő forgalom megszűnik./mti/

--

12.05/n

-19-

le

bb 43. dr. balassa gyula

k tf/j-lm ká

1963. május 11.

miniszterhelyettes, az országos erdészeti főigazgatóság vezetője az osztrák szövetségi fagazdálkodási tanács meghívására ausztriába utazott./mti/

--

bb 44. az idei szezonra tovább szépül és gazdagodik a balaton partja - befejezés előtt a tihanyi szálló építése - otp vikendtelep balatonalmádiban - új strand balatonföldváron - megkezdtek a második hatemeletes szálló építését siófokon

vid te szb ki

1963. május 11.

a balatoni intéző bizottság szakemberei, valamint a somogy és veszprém megyei tanács vezetői az elmúlt napokban megtartották a szezon előtti szemlét a balaton partján. a tópart üdülővezete az elmúlt években megindult nagyszabású fejlesztés folytatásaként az idén tovább szépül, gazdagodik. a hosszú tél ellenére a legtöbb építkezésnél sikerült pótolni az elmaradást és mindenütt arra törekednek, hogy a főszezonra eltüntessék az építkezések nyomait.

a balaton északi partjának budapesthez legközelebb eső helyén, balatonakarattyan, rövidesen elsőosztályu campinget nyitnak meg. a nyaralóhely legszebb fekvésű területét, a rákóczi-szilfa környékét parkkal vették körül. balatonalmádiban befejezik a partvédőmű rekonstrukcióját, korszerűsítik a közvilágítást és átadják rendeltetésének az 54 személyes autósállodát, amely a balatonfüredi után második a balaton-parton. megkezdtek az otp vikendtelep építését is. a szezonra 22 lakóegység készül el, amelyeket lottó tárgynyerményként sorsolnak ki. balatonfüreden rövidesen befejezik az arácsi strand bővítését, korszerűsítését, s új bisztrót építenek a fürdővendégek ellátására. a strand melletti néhoidas területet parkosítják. a sporthajóüzem épületében az év végéig yacht-klubot alakítanak ki, később pedig megkezdik a nádpallós halászcsernye helyén új étterem építését. tihanyban a motelváros mellett a legszemélyesebb szinfoltt az új hatemeletes szálló, amelynek építése befejezéshez közeledik. a 280 személyes szállodához új éttermet is építettek. a tihanyi felső központban átépítik a tönkrement utat, az alsó telepen megkezdtek a tereprendezést és folytatják a strand építését. balatonszepezd strandja új kabinsorral és öltözővel gazdagodik. badacsonyan lebontották a strand fabarakkjait és helyettük új, modern kabinsort építenek, amelyben 1200 fürdőző kaphat helyet. a megkezdtek a harmadik bazársor építését, amely a borsátrakat helyettesíti majd. az idén megnyílik badacsony első turistaszállója is.

/folyt.köv./

13.00/n

-20-

le

bb 44. /az idei szezonra... 1. folyt./- szb

a balaton déli partján is megkezdtek az előkészületek a nyári szezonra. fonyód új üdülővel, balatonboglár pedig korszerű étteremmel gazdagodik. alsó-bélatelepen az idén megszüntetik a 7-es ut egyik legveszélyesebb kanyarját. a központtól távolabb fekvő fonyódliget üdülővendégeinek ellátására új üzletsort építenek. balatonszemesen korszerűsítik a közvilágítást és új utat építenek. balatonföldváron a főszezonra megnyitják az új, 1500 személyes öltözővel és kabinsorral ellátott strandot, ahol gyermekmedencét is építettek. a strand és a kilátó eszpresszó között új utat építenek. a déli part két legforgalmasabb üdülőtelepe, balatonföldvár és siófok között átlagban két méterrel szélesítik a 7-es számú műutat. siófokon a napokban kezdték meg új, hatemeletes szálló alapozását. a jövő évre elkészülő 280 személyes szálló hasonló lesz a tavaly megnyitott balaton hotelhez. balatonszéplakon új viztorony és nyomóvezeték építésével az idén már zavartalan lesz az ivóvízellátás.

körben a balaton partján megkezdtek a fásítást: ligetekkel, parkokkal és nyárfasorokkal alakítják ki folyamatosan a tó zöldkoszoruját. /mti/

--

bb 45. szedik a cseresznyét kelebián

vid j szb ká

1963. május 11.

bács megye napsütötte déli részén, a kelebiai gyümölcsösökben megkezdtek a ropogós májusi cseresznye szedését. elsőnek a házi kertekben ért be a termés, ahonnan szombaton átadták az első néhány kilónyi gyümölcsöt a kereskedelemnek. a jövő hét elején már a termelőszövetkezetek is hozzálátnak a cseresznyezéshez, és szerdán vagy csütörtökön már nagyobb szállítmányt küldenek a budapesti fogyasztóknak. /mti/

--

bb 49. képeslap automata a siófoki postán

vid tr szb ki

1963. május 11.

a nagyforgalmu siófoki postán a vendégek gyorsabb kiszolgálására képeslap automatákat szereltek fel. a készülékekben négyféle balatoni képeslapot helyeztek el. az automata a behelyezett kétforintos ellenében szolgálja ki a vásárlókat. /mti/

--

13.05/n

-21-

le

bb.46. vasárnap kezdődik a televízió új mezőgazdasági szakmai műsora

í e n k á

1963. május 11.

a sikeres téli mezőgazdasági előadás-sorozat után a televízió a tavaszi és nyári időszakban is sugároz szakmai műsort a mezőgazdasági dolgozók részére. az új sorozat május 12.-én indul és tíz hétig tart. a vasárnap délutánonként adásra kerülő 40-50 perces műsorban bemutatják a tavaly készült legjobb mezőgazdasági oktató filmeket és néhányat megismételnek a télen közvetített szakmai előadások közül./mti/

-. -

bb.47. rizsvetés a levegőből - naponta százszor szállnak fel a repülőgépek szarvason

í d j k á n k á

1963. május 11.

a szarvasi öntözési és rizstermesztési kutató intézet kákai területén - ahol hazánkban elsőnek kísérleteztek repülőgépes rizsvetéssel - igen eredményesnek bizonyult ez a módszer. a repülőre kiszórt előcsirázott mag gyorsan kikel, egyenletesen fejlődik, a vetés sűrűbb, az átlagtermés magasabb. jelenleg két repülőgép naponta százszor száll fel, s összesen 240 holdon veti el az előcsirázott rizsmagot./mti/

-. -

bb.48. negyedmillió állatot hajtottak szombaton a kőrös-vidéki legelőkre

í d j n k á

1963. május 11.

az aranyat érő májusi eső és az azt követő kellemes meleg hatására gyorsan nő a fű a kőrös-vidéki legelőkön. szombaton a megye minden községében egyszerre kezdődött meg az állatok kihajtása. a legelőkön negyedmillió szarvasmarhát, sertést, juhot, lovakat terelgetnek a pásztorok. a kőrös-vidék legöregebb pásztorja, horgász sándor - aki háztáji teheneket őriz a két kőrös közötti dus legelőn - ötvenedszer hajtott ki ezen a szombaton./mti/

-. -

13.10/n

-22-

le

bb 35. /a magyar szakszervezetek... 3. folyt./- szb

tebéli Mihály, a hvdsz komárom megyei bizottságának titkára üzemegészségügyi kérdésekkel foglalkozott. ezen a téren az utóbbi években javult a dolgozók ellátása, s a szakszervezetek ezzel kapcsolatos munkája is érezhetően fejlődött. tennivaló azonban még bőven van, különösen a helyilipari és szolgáltató vállalatoknál. ezek többnyire kisebb, szétszórtnak levő munkahelyek, ahol kevesebb lehetőség van jelentősebb üzemegészségügyi, vagy szociális beruházásokra. éppen ezért itt fokozott szerepe van a helyi kezdeményezésnek. az ilyen vállalatok szakszervezeti bizottságai és gazdasági vezetői körültekintő üzemszervezéssel, a meglévő anyagi eszközök ésszerűbb felhasználásával, hatásosabb egészségügyi felvilágosítással teremtsenek kedvezőbb munkakörülményeket.

ungvári László, a nemzeti színház művésze kulturális életünk néhány jellemző tényével bizonyította, milyen élénk érdeklődést tanúsítanak az üzemi és falusi dolgozók a színház, az irodalom, általában a művészetek iránt. a népszerű tájékoztató legelődött falvakban is eljuttatják a színházat, a fővárosban a peremkerületi műsorokon, koncert-sorozatokon a világirodalom, a zeneművészet remekműveivel ismerkednek a munkások tízezrei. az elkövetkező évek feladata az legyen - s ebben működjenek közre a szakszervezetek is -, hogy ezeken a kulturális központoktól távol eső helyeken is méltó otthont teremtsünk a művészetnek.

böle dezső, a szövosz szakszervezeti bizottságának titkára elmondta, hogy ebben az évben csaknem 20 százalékkal több zöldséget, gyümölcsöt, burgonyát vesznek át a felvásárlók mint tavaly - ezért a szövosz különböző szerveinél tevékenykedő szakszervezeti aktivisták elsősorban a felvásárló hálózat eredményesebb, jobb munkáját kívánják segíteni. a második ötéves terv időszakában csaknem 42 millió forint értékű beruházással javítják a szövosz dolgozóinak munkakörülményeit, szociális, egészségügyi ellátását, s számos intézkedést tesznek az elárusítóhelyek kulturáltabbá tételére, a városi lakosság friss áruellátásának javítására.

ezután kádár János, az mszmp központi bizottságának első titkára, a forradalmi munkás-paraszt kormány elnöke emelkedett szólásra.

/folyt.köv./

bb 50. kétezeröttszáz jelvényes törzsgárda tag a dunai vasműben

í d t r - l m k i

1963. május 11.

a dunai vasműben, a közelmúltban tíz újabb arany, harminckét ezüst és hatszázharminchárom bronz törzsgárdajelvényt és igazolványt osztottak ki.

az újjakkal együtt a kohászati kombinátnak már 2 500 bronz, ezüst, vagy aranyjelvényes törzsgárdistája van, ezenkívül 4 200 olyan dolgozója van a vasműnek, akik a törzsgárda oklevél tulajdonosai./mti/

-. -

13.15/n

-23-

le

bb 51. még mindig tele van a balaton medre

vid tr-Lm ki 1963. május 11.

a balaton vízszintje a tavaszi olvadás óta, az elmúlt évihez képest több, mint félméterrel magasabb. a tó vize a laposabb partszegélyeken átfolyt és elöntötte a nádasokat, sokhelyütt a horgászstégek is alig látszanak ki a vízből. a sídfoki kikötőbe befutó hajók hullámverése rendszerint átcsap a mólón. a síó zsilipjét csak márciusban zárták le tíz napra, egyébként ősz óta nyitva tartják és szüntelenül eresztik a dunába a balaton vizét. jelenleg is nyitva van a zsilip, azonban a tó vizutánpótlása a zalából és a bakonyi patakokból majdnem teljes egészében pótolja a síón lefolyó vízmennyiséget. a balaton vízállása legutóbb 1947-ben, a síó-zsilip építése idején volt hasonló a mostanihoz. kiöntéssel most sem fenyeget a tó, azonban a környéken olyan magas a talajvíz, hogy számos nyaralótelepen elöntötte a pincéket./mti/

bb 52. a dombóvár és békéscsaba

vid ha/tné-Lm ha 1963. május 11.

között közlekedő sebes motorvonat elé vetette magát pénteken este műcsénynél egy fiatal nő. mire a vezető lefékezett, már három kocsi gázolta halálra az öngyilkost. kilétének és az öngyilkosság okának kiderítésére vizsgálat indult./mti/

bb 53. országos onkológus tanácskozás kecskeméten

vid ha/tné-Lm ha 1963. május 11.

szombaton tudományos konferenciát tartottak kecskeméten az ország onkológusai. több előadás számolt be a daganatos megbetegedések gyógyításával kapcsolatos legújabb eredményekről./mti/

bb 54. befejeződtek a balatoni egészségügyi napok

vid ha/tné-Lm ha 1963. május 11.

szombaton sídfokon befejeződtek a hagyományos balatoni közegészségügyi napok. a háromnapos tanácskozáson tudományos előadások hangzottak el a balatoni üdülés gyógyászati vonatkozásairól, a balatonpart egészségügyi kérdéseiről./mti/

13.44/n

-24-

bb 55. emlékünnepekorányi frigyesszülőfalujában

vid ha/tné-Lm ha 1963. május 11.

korányi frigyess, a világhírű orvosprofesszor halálának 50. évfordulója alkalmából szombaton emlékünnepekorányi szülőfalujában, nagykállóban. ez alkalommal megkoszoszorozták a professzor szülőházát, amelyet már korábban emléktáblával jelöltek meg./mti/

bb 56. római kori kőkoporsót találtak dunaujvárosban

vid ha/tné-Lm ha 1963. május 11.

dunaujvárosban, a dunaparti magaslaton szombaton árokásás közben római kori kőkoporsóra bukkantak. a régészek megállapították, hogy a koporsó, amelyben női csontvázat találtak, a negyedik századból származik./mti/

bb 57. időjárásjelentés

tné-Lm cz 1963. május 11.

többfelé eső, zivatar. a szovjetunió egész európai területe, valamint közép-európa nagy része felett hatalmas anticiklon uralkodik és ezeken a területeken napos, nyáriasan meleg az idő. az atlanti óceánról folytatódik a hűvös levegő áramlása nyugat- és közép-európa felé és sokfelé okoz esőket, zivatarokat. hazánkban tegnap 11-14 órán át sütött a nap. a hőmérséklet napközben 22-26 fokig emelkedett, ma hajnalban 8-13 fokig hűlt le a levegő. ma a kora reggeli órákban a délnyugati megyékben néhány helyen futó zápor esett, baracson és marcaliban zivatar tört ki. a csapadék mennyisége baracson 2, pécsen 3, marcaliban 4 mm. volt, máshol nem érte el az 1 mm-t. ma délelőtt országsszerte 19-24 fok között váltakozott a hőmérséklet, sőt baján elérte a 26 fokot. budapesten pénteken a hőmérséklet napi középértéke 18.5 fok volt, 3.1 fokkal magasabb, mint a sokévi átlag. ma 12 órakor budapesten a hőmérséklet 24 fok, a tengerszintre átszámított légnyomás 761 mm alig változik.

várható időjárás vasárnap estig: az ország nyugati felében erősen felhős idő, keleten változó felhőzet. sokfelé eső, zivatar, élénkülő, a zivatarok idején erősebb szél. a nappali felmelegedés nyugaton csökken, keleten alig változik. várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet 10-15, legmagasabb nappali hőmérséklet holnap keleten 22-26, nyugaton 16-20 fok között.

a duna vízállása 362 cm.mti/

14.00/n

-25-

bb 58. csak kisebb lehülést és jó esőket hoznak a ,,fagyos-
szentek,, - zivatarveszélyes hétvége

1 cs/j szb ká

1963. május 11.

a vasárnap, hétfőn és kedden esedékes, fagyosságok né-
ven ismét, krónikus lehülési időszakot az idén - remélhetőleg -
minden baj nélkül vészeljük át, a meteorológiai intézet közpon-
ti előrejelző osztályán adott játékosítás szerint a ,,három
szomorú legény,, csak akkor veszélyes, ha nagyobb sarki légtö-
meg egyenes úton áramlik be a kárpát-medencébe, itt megülekszik,
majd szélcsendes, derült időszak köszönt be, most, szerencsére
egyik feltétel sincs meg, ellenben az atlanti óceánról jött hü-
vös levegővel zivatarfront hatolt át a kárpátok és az alpok ge-
rincein, s szombaton délelőtt a dunántul egyrészen már okozott
is kisebb zivatarokat, az eddig 25-26 fokos maximumokat 20 fok-
ig vagy még az alá csökkentette, budapesten szombaton a délutá-
ni órákban 24-25, a keleti országrész több vidékén 25-26 fok-
ig emelkedett a hőmérők higánya.

a jelek szerint vasárnap elsősorban dunántulon és az ész-
ki megyékben lesznek még zivatarok, amelyek aranyánál is többet
évi csapadékkal serkentik majd az őszi és tavaszi vetéseket.
kirándulásra kevésbé lesz jó ez a zivatarveszélyes hétvége. Le-
het, hogy a főváros és környéke is kap a záporokból, az utób-
bi napok derült, szép idejét erős felhősödés váltja fel, a vásár-
nap hőmérséklet a dunántul nagy részén 20 fok alatt marad, bu-
dapesten 20 fok körül alakul ki a maximum, az ország keleti és
déli vidékein azonban számítani lehet még 25 fokos, nyári-
melegre. /mti/

14.20/n

-26-

bb 60. hétfői jelentés a földekről - a 2-3 centiméteres
a zöldborsó, diónagyságu a korai burgonya dél-baranyában -
permetezik a kiskunsági szőlőket

vid ő kz szb ká

1963. május 11.

az elmúlt héten még szinte valamennyi mezőgazdasági üze-
minkben a vetés volt a legsürgetőbb munka, ugyanakkor szerte
az országban megkezdődött, s már lehetőségen nagy arányokat öl-
tött a növényápolás is, a hajduságban, ahol a szövetkezeti gaz-
daságok kukoricavetése szombatira elérte a 150.000 holdat, ugyan-
ekkorra - párszáz hold kései vetés kivételével - befejezték
együttesen 20 000 holdnyi cukorrépajuk sarabolását is, a szövet-
kezeti gazdák mellett mindenütt a családtagok száza dolgoztak
a cukorrépa táblákon, a termőterület egyénienkénti felosztása
és az ösztönző premizálás alkalmazása következtében sehol sem
volt munkaerő probléma, több olyan hajdusági közös gazdaságban
ahol a múlt esztendőben 2-3 hétig is elhúzódott egy-egy 100 hol-
das cukorrépatábla egyelése, sarabolása, az idén egy-másfél hét
alatt végeztek vele.

szolnok megyében mintegy 110 000 holdon - a kijelölt terü-
let 75 százalékán - fejezték be a kukoricavetést, a munka zö-
mét már ezen a vidéken is a növényápolás adja, a kunszentmár-
toni és a kunhegyesi járásban kevés híján befejezték a cukorré-
pa sarabolását, a megye állami és szövetkezeti gazdaságai -
együttesen mintegy 4 000 holdon - elvetették a rizst, a közép-
tiszavidéki vizügyi igazgatóság üzembe helyezte a kőteleki és a
tiszafüredi szivattyutelepeket, e nagyteljesítményű telepek be-
kapcsolódásával most már 64 vízatemelő berendezés működik a me-
gyében, s másodpercenként összesen 42 köbméter vizet juttatnak
a csatornákba, ezidőszent mintegy 35 000 holdat - rizstelepet,
rétet, legelőt, kertészeti területet - látnak el vízzel, a na-
pokban megkezdik a szántóföldi növények, a kukorica, a cukorré-
pa és takarmányfélék öntözését is, kisújszálláson az idén első
ízben és kísérletképpen megpróbálkoznak a napraforgó és a bur-
gonya öntözésével.

a baranya megyei közös gazdaságok határában szombaton már
az utolsó táblákon vetették a kukoricát, a fontos takarmánynö-
vény 95 százaléka földben van, a vetőgépeket itt is a növény-
ápoló gépek és munkacsapatok váltják fel, a cukorrépa sarabolá-
sa az egész megyében befejezéshez közeledik, sőt a hét végén
- a legkorábban kelt vetéseket - már egyelték is, a korai bur-
gonyát megkaptálták és hozzáfogtak a töltögetéséhez, egyes he-
lyeken megkezdődött a kukoricavetések első ápolása, a harsányi-
hegy környékén 2-3 centiméteres a zöldborsó termése, a dráva-
mentén pedig diónagyságu korai burgonyák vannak a bokrok alatt,
a zöldborsó előreláthatóan május 20 táján, az új burgonya pedig
körülbelül 10 nappal később piacra kerül.

/folyt.köv./

14.45/n

-27-

bb 60. /hétvégi jelentés... 1. folyt./- szb

Éppen szombatra fejezték be a kukorica vetését az ország legnagyobb kukoricatermelő mezőgazdasági üzemében, a Lajtahansági állami gazdaságban. Rendkívül rövid idő alatt összesen 14 000 holdon vetették el a fontos takarmányt, s eközben megkezdték az időszerű növényápolási munkákat is.

Bács megyében az elmúlt héten új munka „jelentkezett”: a kiskunság nagyterjedésű szőlőskertjeiben hozzá kellett fogni az előperonoszpóra elleni permetezéshez. A szőlők védelmét az egész megyében alaposan megszervezték. Több mint 100 peronoszpóra jelző állomás működik, s ezek időben „riasztanak”, a védekezésre. /mti/

..-

bb 59. halálos autóbussz baleset hajdu megyében

vid ha/tné szb ha

1963. május 11.

A debreceni autóbusszközlekedési vállalat különautóbusza, amelyet somogyi Lajos vezetett, pénteken este üresen indult Geszterédre debrecenbe. A faluban a 66 éves özvegy varga Antalné felkérte a kocsira azzal, hogy majd tegnapon lesz szállás. Leszállás közben - még nem tisztázott körülmények között - az idős asszony a vezető által bezárt önműködő ajtó közé szorult. Vargánét a kocsi több mint 120 méteren át a úttesten vonszolta, s olyan súlyos sérüléseket szenvedett, hogy a helyszínen meghalt. A figyelmetlen gépkocsiveető továbbhajtott, s beért debrecenbe, mitsem tudva a közben lejátszódott tragédiáról.

Somogyi Lajost őrizetbe vették, s megindították ellene az eljárást. /mti/

..-

bb 62. francia butorkiállítás nyílt az iparművészeti múzeumban

t Lv/gk szb sr

1963. május 11.

Az iparművészeti múzeumban szombaton nyitották meg a „francia butorok a 14. Lajos-stilustól az empire-ig” című kiállítást. Gyergyai Albert egyetemi tanár megnyitójában hangsúlyozta, hogy az iparművészeti múzeum 18. századi francia butorgyűjteménye nemzetközileg is számottevő és nagy értéket képvisel. A szocialista országok közül a szovjetunió után a magyarországi anyag a leggazdagabb. A fővárosban ez az első alkalom, amikor a 60 tárgyból álló gyűjteményt együtt láthatja a magyar közönség. /mti/

..-

14.55/n

-28-

bb 61. megnyílt a csehszlovák képzőművészeti kiállítás

t Lv/gk-Lm sr

1963. május 11.

A műcsarnokban szombaton megnyílt a csehszlovák művészet a 19. és a 20. században című kiállítás. A megnyitóünnepségen ott volt Fock Jenő, az MSZMP politikai bizottságának tagja, a minisztertanács elnökhelyettese, Darabos Iván, az MSZMP központi bizottsága tudományos és kulturális osztályának vezetője, Pataki János, a kulturális kapcsolatok intézetének főtitkára, továbbá a külügyminisztérium, a művelődésügyi minisztérium, a kulturális kapcsolatok intézetének több osztályvezetője és munkatársa. Megjelentek a magyar képzőművészet képviselői. Ott volt Karol Vaclík, a szlovák nemzeti galéria igazgatója és Peter Hartman, a prágai nemzeti galéria munkatársa, a kiállítás rendezője. A kiállítást megtekintette a diplomáciai testület számos vezetője és tagja.

Frantisek Pisek, a csehszlovák szocialista köztársaság magyarországi rendkívüli és meghatalmazott nagykövete megnyitó beszédében köszönetet mondott a kiállítás kezdeményezőinek és rendezőinek.

A kiállítás - mondotta - bemutatja a 19. és a 20. század cseh és szlovák alkotó művészet fő áramlatait. Hangsúlyozta: az igazi nagy művészet jellemzője, a haladó szellem és szoros összeforrottság a társadalommal. A szocialista társadalom művészete megnevesíti az embert, szebbé varázsolja életét és felemeli munkáját. A cseh és szlovák képzőművészeti kiállítás is, amelyet most a testvéri magyar népköztársaság fővárosában megnyitottunk, a baráti együttműködés eszközt szolgálja, és kulturális téren még jobban erősíti kapcsolatainkat.

Lugossy Jenő művelődésügyi miniszterhelyettes méltatta a kiállítás jelentőségét. Köszönetet mondott a csehszlovák képzőművészeti kiállítás rendezőinek, a cseh és szlovák nemzeti galéria vezetőinek és munkatársainak a kiállítás rendezéséért. Kiemelte, hogy a két szomszédos ország dolgozóit elszakíthatatlan szálak fűzik egymáshoz s az elmúlt években egyre szorosabb kapcsolat alakult ki politikai, gazdasági és kulturális téren egyaránt. A mostani kiállítást megelőzően - mondotta - már több alkalommal sor került kulturális eredményeink kölcsönös bemutatására és ebben a hónapban rendezik Prágában az abanovák kiállítását. Ezekben a napokban, amikor a csehszlovák szocialista köztársaság dolgozó felzabadosulásuk 18. évfordulóját ünnepezték, örömmel üdvöztetjük hazánkban a cseh és szlovák képzőművészek alkotásait. /mti/

..-

15.00/n

-29-

h

bb 63. bartl józsef festőművész kiállítása

t lv/gk-lm sr

1963. május 11.

a mednyánszky-teremben szombaton nyitották meg bartl józsef festőművész gyűjteményes kiállítását. megnyitót mondott kántor andor festőművész./mti/

bb 67. sajtótájékoztató a korányi frigyos emlékévről

t dl/hné vm sr

1963. május 11.

a béke-világtanács elnökségének javaslatára világszerte megemlékeznek a nagy magyar tudós, korányi frigyos halálának 50. évfordulójáról. nálunk egész évre tervezett eseménysorozattal adóznak a gyógyító orvos, a nagy tudós, a humanista államférfi munkásságának. szombaton az országos béketanács, az egészségügyi minisztérium és az országos korányi tbc intézet rendezésében a hazafias népfront országos tanácsának klubjában sajtótájékoztatót ismertettek az ünnepségek programját és a tbc-ellenes küzdelem újabb eredményeit, valamint további terveit.

korányi frigyos halálának 50. évfordulója alkalmából koszorúzási ünnepséget rendeznek a nagy tudós sírjánál, s emléktáblát avatnak a hetedik kerület Lenin körút 56. számú házon, amelyben életének utolsó 17 évét töltötte. május 22-én korányi frigyos emlékülést tartanak a magyar tudományos akadémián. május 23-a és 25-e között ugyanitt rendezik az orvos-egészségügyi dolgozók szakszervezete korányi frigyos tbc-és tüdőgyógyász szakcsoportjának harminc-negyedik nagygyűlését, amelyre korányi frigyos halála és az első magyar tbc-kongresszus 50. évfordulója alkalmából kerül sor. itt osztják majd ki a korányi-pályadíjakat, s adják át az 1963. évi korányi emlékérmét.

hazánkban a mind szélesebb társadalmi alapokra épülő tbc-ellenes küzdelem jelmondata: „a tbc megelőzhető, gyógyítható, leküzdhető!„. jelenleg 193 tüdőbeteg gondozó intézet működik hazánkban, s a hálózat immár teljesnek mondható. az újszülöttek 95 százaléka bcc-oltást kap, s évente 4.5 millió tüdőszűrést végeznek. a tbc-s betegek számára 14.200 kórházi ágyat tartanak fenn, s a tbc elleni küzdelem gyógyintézeteiben egy év alatt körülbelül 40.000 beteget ápolnak. az új tbc-s betegek száma az elmúlt egy évtizedben mintegy 40, a gyermekeknél körülbelül 80 százalékkal csökkent. évente körülbelül 22.000 beteget gyógyultként törölnek a nyilvántartásból./mti/

15.32/a

- 30 -

bb 64. kitüntetés

tné vm sr

1963. május 11.

a magyar népköztársaság elnöki tanácsa szedő antainak a művelődésügyi minisztérium levéltári osztálya vezetőjének eredményes munkássága elismeréséül 60. születésnapja alkalmából a munka érdemrend kitüntetést adományozta./mti/

bb 65. hivatalos nyereményjegyzék a Lotto 19. játéknetéről

gk vm

1963. május 11.

a 19. játékhetre beérkezett 5.179.669 darab lottószelvény. öttalálatos szelvény nem volt. négy találatot 22 fogadó ért el, a nyereményösszeg egyenként 176.580 forint. három találatot 2.635 fogadó ért el, a nyereményösszeg egyenként 737 50 forint. a kéttalálatos nyeremények száma 94.993 darab, ezekre egyenként 20.44 forintot fizetnek./mti/

bb 66. szolidaritási távirat párizsba

k dl/hné vm sr

1963. május 11.

franciaországban vasárnap tartják a fajgyűlölet és az antiszemitizmus elleni nemzeti napot. az országos béketanács ebből az alkalomból szolidaritási táviratot küldött az akció rendezőinek:

- most, amikor az egész világ fájó szívvel emlékezik azokra az embermilióikra, akik a faszizmusnak estek áldozatul, meleg szívvel köszöntjük önöket és nemes céljaikat. a magyar békemozgalom is elszántan küzd azért, hogy soha többé ne fenyegetse az emberiség békés életét a fajgyűlölet./mti/

bb 68. a nemzetközi atomenergia ügynökség

l ha/hné vm ha

1963. május 11.

rendezésében második hete folyik bécsben a nukleáris károkért viselendő polgári felelősségről tárgyaló nemzetközi konferencia. a tanácskozás szerkesztőbizottságába beválasztották a magyar küldöttséget./mti/

15.38/a

- 31 -

bb 69. dobi istván fogadta új szófiai nagykövetünket

k kum vm hné ha

1963. május 11.

dobi istván, az elnöki tanács elnöke fogadta práth károlyt, a magyar népköztársaság új szófiai nagykövetét, aki a közeljövőben utazik állomáshelyére./mti/

- . -

bb 70. väinö Linna budapesten - magyarul is megjelenik a finn író regénytrilógiája

i sj/gk vm ha

1963. május 11.

a magyar írók szövetségének meghívására hétfőn budapestre érkezik väinö Linna finn regényíró és harri kaasalainen finn költő. Linna látogatásának célja, hogy megismerkedjék a magyar tájjal és emberekkel, felvegye a kapcsolatot a magyar írókkal és tárgyalásokat folytasson regényének magyar fordításáról.

väinö Linna az északi csillag alatt című regénytrilógiájának harmadik része, az „egy nép fia”, nemrégiben oslóban elnyerte az északi irodalmi díjat, ebben a regényében művészien ábrázolja a finn falu életét, a társadalmi változások idején. a trilógia már több nyelven megjelent, most készül a magyar fordítás.

Linna magyarországi utazása évek óta első hosszabb külföldi útja. programjában többek között szerepelnek vidéki utak és az írószövetség által rendezett összejövetele is./mti/

- . -

bb 72. szurkálással végződött a verekedés

i bc/te vm ha

1963. május 11.

a negyedik kerületi 5. utca 5. számú ház előtt mészáros jános rakodómunkás összeverekedett hirschon istván büntett előéletű segédmunkással. verekedés közben hirschon zsebkésével hasbaszurta a fiatalembert. mészáros jánost a péterfy sándor utcai kórházba szállították, ahol megoperálták. állapota továbbra is súlyos. hirschon istvánt emberölés büntettének kísérlete miatt a rendőrség őrizetbe vette./mti/

- . -

bb 71. kádár jános fogadta új szófiai nagykövetünket

k kum hné vm ha

1963. május 11.

kádár jános, a forradalmi munkás-paraszt kormány elnöke fogadta práth károlyt, a magyar népköztársaság új szófiai nagykövetét, aki a közeljövőben utazik állomáshelyére./mti/

16.15

- 32 -

bb.73. modern iparművészeti kiállítás miskolcon

vid/ha/a/ cz

1963. május 11.

a miskolci herman otto múzeum és a budapesti műcsarnok rendezésében szombaton nyitották meg a miskolci herman otto múzeumban a modern magyar iparművészeti kiállítását. a nagyszámú érdeklődő közönség előtt plesznivy károly, a magyar képzőművészek szövetségének főtitkára mondott megnyitót, majd ankétot rendeztek./mti/

- . -

bb.74. száz szál gyertyás születésnap köszöntő fajszon

vid/ha/a cz

1963. május 11.

kedves, meghitt ünnepség színhelye volt szombaton a bács megyei fajsz községben borovicz antalné lakása. a századik életévét betöltött asszonyt szinte az egész falu megünnepelte születésnapja alkalmából. a községi tanács vezetői, a helybeli dunagyöngye termelőszövetkezet tagjai, valamint az uttorók virágözönrel árasztották el a matróna lakását. helyi tanács megajándékozta borovicznét, a nőbizottság pedig száz szál gyertyás tortával kedveskedett az idős asszonynak, aki arra a legbüszkébb, hogy életében még sohasem volt beteg./mti/

- . -

bb.75. „éneklő városok”, találkozója veszprémben

vid/ha/a cz

1963. május 11.

évek óta tart állandóan kapcsolatot veszprém, baja és pécs nagymultu városi énekkara. a bajai és a pécsi közös hangverseny után szombaton este a veszprémi vegyipari egyetem aulájában viszonozta a vendégszereplést a két város kórusa. a három énekkar kodály és bartók műveiből összeállított műsorral szerepelt./mti/

- . -

bb.77. kórustalálkozó debrecenben

vid/ha/a cz

1963. május 11.

a májusi leszerelési és béke hónap keretében szombaton délután debrecenben 18 általános iskola énekkara lépett fel nagyszabásu hangversenyen./mti/

- . -

17.04/a

- 33 -

bb 76. ballagnak a diákok

vid/ha/tné vm ha

1963. május 11.

szombaton az ország számos iskolájától bucsuztak el diákjai a hagyományos ballagással. kaposvárott a fiatalok tanáraik, szüleik kíséretében vonultak végig a fő utcán, majd megkoszorúzták a szovjet hősök emlékművét.

győrtött immár hagyomány, hogy az érettségizők együtt vonulnak fel a városi tanács épülete elé. szombaton kilencszáz diák vonult fel ünneplőbe öltözve, virágcsokrokkal s a tanácsháza előtt a kisz és a város vezetői köszöntötték őket.

a zalai gimnáziumokban és technikumokban hétszáznál több negyedikes ballagott.

új színnel gazdagodott a ballagási ünnepség egerben: a dobó istván gimnázium végzőseivel együtt ballagtak a levelező tagozaton érettségiző katonákkal s menetüket az egri honvéd zenekar kísérte. a felvonuló fiatalok megkoszorúzták dobó istván szobrát. a város közgazdasági technikumában idén mintegy kétszázan fejezik be tanulmányaikat. az érettségizők ezuttal először bucsuztak az iskolától azokkal a dolgozókkal együtt, akik az üzemekben és a termelőszövetkezetekben dolgozva, levelező úton fejezték be technikai tanulmányaikat. szombaton este az egri diákok közös érettségi bált rendeztek a park szállóban./mti/

17.14/a

- 34 -

/bb 35. a magyar.....4.folyt./vm

/ kádár jános elvtárs beszédét külön kiadásunkban ismertetjük/.

kádár jános beszéde után szünet következett, majd a szünet után az első felszólaló kinczi józsef, a pécsi vasúti igazgatóság dolgozója elmondta, hogy a nehéz téli hónapokban vasutasaink éppolyan derekasan helytálltak, mint a bányászok és a többi szakmák dolgozói. most, a közelgő nyári idény nagy forgalmának zökkenőmentes, gyors lebonyolítása ismét nagy erőfeszítéseket követel. mielőbb gondoskodni kell tehát arról, hogy az ehhez szükséges feltételek rendelkezésre álljanak, s például vasutaink jelenlegi szénkészletét kétszeresére növeljük. a közlekedés korszerűsítésével kapcsolatban beszámolt arról is, hogy általában jól halad a különböző tudományos témák kidolgozása - a technika újításainak bevezetése azonban még sok kívánnivalót hagy maga után.

keszei károly, a szakszervezetek budapesti tanácsának vezető titkára elmondta, hogy az üzemek, vállalatok dolgozói számos olyan problémával fordulnak a szakszervezeti bizottságokhoz, amelyeknek megoldása magasabb fokú tanácsai, vagy minisztériumi szervek feladata. a budapesti üzemi bizottságokhoz például nap-nap után érkeznek kérések és javaslatok a peremkerületek kereskedelmi ellátásának javítására, a közlekedés zsúfoltságának csökkentésére és az egészségügyi ellátás színvonalának emelésére.

- ezeknek az egész fővárost érintő gondoknak az enyhítéséből, a megoldás módjainak, eszközeinek kereséséből a szakmaközi bizottságok közreműködésével vegyék ki részüket budapesti szakszervezeti aktivistáink is, - hangoztatta, s hozzáfűzte, hogy a szakszervezeti munka eredményesebbé tételéhez hozzájárulna az üzemi bizottságok hatáskörének növelése.

/folyt.köv./

17.20/gy

- 35 -

bb 78. kádár jános beszéde a szakszervezetek huszadik kongresszusán

CZ VM

1963. május 11.

tisztelt kongresszus! tisztelt elvtársak és elvtársnők!

engedjék meg, hogy pártunk, a magyar szocialista munkáspárt központi bizottsága és a magyar népköztársaság kormánya megbízásából átadjam a kongresszus küldötteinek, az önök személyén keresztül a magyar szakszervezetek több mint 300 ezer tisztségviselőjének, több mint 2 és félmillió tagjának forradalmi, szocialista, testvéri üdvözlőnként./ hosszantartó taps./

pártunk központi bizottsága és népköztársaságunk kormánya nagy szeretettel, szívből üdvözli mindazokat az elvtársainkat és barátainkat, akik a föld különböző országaiból a testvér szakszervezetek képviselőiben, a szakszervezeti világszövetség képviselőiben eljöttek hozzánk, megtisztelték megjelenésükkel szakszervezeteink huszadik kongresszusát és építő hozzászólásukkal segítséget nyújtottak munkánkhoz. felszólalásukkal jelentősen hozzájárultak ahhoz, hogy ezen a kongresszuson is erősítsük és kovácsoljuk a mi számunkra létfontosságú és szent ügyet, a világ forradalmi munkásmozgalmának egységét./ nagy taps./

tisztelt elvtársak! kedves elvtársnők!

megállapítható, hogy a magyar szakszervezetek huszadik kongresszusa hasznos/jelentős hozzájárulás a magyar szakszervezeti mozgalom további fejlődéséhez, a hazánkban folyó szocialista építéshez. reméljük, hogy ha csak szerény mértékben is, de hozzájárulás lesz a nemzetközi munkásosztály világméretűben folyó harcához.

mind a beszámolóban, mind a felszólalásokban sűrűn esett szó arról, hogy hogyan, milyen mértékben, milyen eredménnyel segíti a magyar szakszervezeti mozgalom megvalósítani pártunk politikáját. ezért engedelmükkel először pártunk politikájáról kívánok néhány szót szólni.

pártunk politikája következetes, immár évek óta töretlenül fejlődik és mind határozottabb lesz. a múlt év vége felé a párt legfőbb fóruma, a kongresszus ezt a politikát, annak fő irányát jóváhagyta és továbbfejlesztette, majd ezt követően az országgyűlési és tanácsválasztásokon választási programunkat, azaz a párt politikáját népünk is jóváhagyta.

/folyt.köv./
17.37/a

- 36 -

/bb 78. kádár jános.....1. folyt./vm

mi mindnyájan, akik e hazában ennek a politikának megvalósításáért harcolunk, ezzel a magas megbizottsággal, egész pártunk és népünk jóváhagyásával dolgozhatunk.

megvannak irányelveink, iránymutató határozataink. megerősítést nyert gazdasági, kulturális célkitűzéseink tétel foglalatok, második öt éves tervünk. úgy gondoljuk, hogy most, kongresszusunk és népünk jóváhagyása után munkánk legfőbb elemének a végrehajtásnak, az életben való megvalósításnak kell lennie. úgy is mondhatnánk, hogy miután elemeztük feladatainkat és az adott helyzetet, majd határozottunk, most azon van a sor, hogy cselekedjünk.

elvtársak! az élet rákényszerített bennünket arra, hogy az 1956-os ellenforradalom után a társadalom ugyszólván minden lényeges kérdését újból megvizsgáljuk: összegeznünk kellett a tapasztalatokat, elemeznünk kellett a helyzetet, meg kellett határozni az irányvonalat. önök, akik itt jelen vannak és mindnyájan, a mi nagy ügyünk, a szocialista építés aktív munkásai, azt hiszem egyetértenek velem abban, hogy akár elméleti kérdésről van szó, akár a munka valamely lényeges gyakorlati területéről, ma tudjuk merre kell haladnunk, mit kell tennünk. most az a fő dolog, hogyan tudjuk gyorsabban, hatékonyabban, minél hamarabb végrehajtani a határozatokat. a cselekvés döntő eleme most az, hogy érjük el a helyesen kitűzött célokat, hogy azután új célokat állíthassunk pártunk, szakszervezeteink, munkásosztályunk és népünk elé.

elvtársak! ha megengedik, megemlítem politikánk fő elemeit. ezeket soha, egy pillanatra sem téveszthetjük szem elől, ezért ezen a kongresszuson is szólni kell róluk.

nemzetközi síkon harcolunk a társadalmi haladásért, a gyarmati rendszer szétzúzásáért, az általános és teljes leszerelésért, a tartós és szilárd béke megteremtéséért. nem népek, nem is államok ellen harcolunk, hanem az imperializmus ellen, az imperialisták és a háborus kalandorok ellen, az egyesült államok, nyugat-németország és az imperializmus más fő országainak monopolista, militarista köréi és a népek békéjét veszélyeztető kalandorpolitikájuk ellen.

hosszantartó és szakadatlan harc ez, amelyben együtt küzd az egész nemzetközi munkásosztály, minden elnyomott, szabadságra vágyó, még függő helyzetben lévő és már szabad nép, minden becsületes, békére vágyó ember.

/folyt.köv./

17.50/a

- 37 -

/bb 78. kádár jános.....2.folyt./vm

ez a harc addig folyik, amíg teljes győzelmet nem aratunk, amíg teljesen ki nem küszöböljük az emberiség életéből az imperializmust és ezzel a háborús fenyegetést.

a békét védő nagy erőnek mi is részesei vagyunk. a mi fegyverünk: igazságunk, anyagi erőnk és honvédelmünk. fegyverünk a mi igazságos és legyőzhetetlen eszménk, a marxizmus-leninizmus, ez az eszme amely a jelen korszakban jól meghatározza az osztályharc döntő feladatát, hatalmas fegyver, mert milliókat ragad meg a föld minden országában. fegyverünk ebben a harcban internacionalizmusunk. az, hogy nem elszigetelten, egyedül vívjuk harcunkat, hanem a haladás és a béke más nagy erővel együtt.

szolidárisak vagyunk, együtt harcolunk a nemzetközi munkásosztály forradalmi osztagaival, az egyes országok munkásosztályaival, a munkásosztály minden forradalmi erejével, minden haladó erővel. pártunk, szocializmust építő népünk hiva annak, hogy világméretben dolgozzunk a szakszervezetek akcióegységéért. teljes szívvel, legjobb meggyőződésünkkel támogatjuk a szakszervezeti világszövetség helyes programját. szolidárisak vagyunk és együtt küzdünk ázsia, afrika, latin-amerika népeivel, akár a régítípusú gyarmatosítás igája alatt nyögnek, akár a neokolonialisták befolyásától akarnak megszabadulni. mindenki tudja, hogy a gyarmati népek azért tudnak korunkban sikeresen harcolni a nemzeti függetlenségért, a szabadságért, mert van a világon szovjetunió, van szocialista világrendszer és az törhetetlenül ott áll mellettük, erkölcsi és anyagi erejével segíti a népek szabadságharcát. / telkes, nagy taps./

szolidárisak vagyunk és együtt haladunk minden olyan emberrel, és minden olyan mozgalommal, amely a világ bármely országában harcol a békéért.

elvtársaim! a mi békeharcunk következik a nemzetközi munkásosztály forradalmi harcának vastörvényeiből. itt nagyon sok régi szakszervezeti ember van, aki ismeri azt a régi jelszót, hogy: a szakszervezet elemi kötelessége a munkások, a dolgozók minden napi érdekeit védelmezni. hát hogy lehet a dolgozók minden napi érdekeit védelmezni, képviselni, ha nem tüzzük ugymond az érdekvédelem homlokterébe a béke megőrzésének kérdését.

engedjék meg, hogy külön szóljak arról, hogy mi, kommunista forradalmárok, magyar munkások, egész szocializmust építő népünk, szolidáris, törhetetlen egységben halad együtt a nagy szovjet néppel./nosszan tartó, viharos taps./

/folyt.köv./
18.05/a

- 38 -

/bb 78. kádár jános.....3.folyt./vm

pártunk, a magyar szakszervezetek, egész népünk harca és munkája az utóbbi időszakban jelentős fejlődést eredményezett. ma városba vagy faluba, gyárba, intézetbe vagy színházba, bárhova nyugodtan elvisszük barátainkat és nem barátainkat is. még ellenségeink is észrevették, hogy ma Magyarország nem olyan, amilyen 1956 októberében volt. folyik is „filozofálás”, arról, mi ez a magyar fejlődés, miképpen „liberalizálódtak”, Magyarországon a viszonyok. fantáziálnak arról is, hogy majd kimennek a szovjet csapatok, azután jönnek a „szabad választások”, és így tovább./élénk derűltség./

annak, hogy Magyarországon szovjet csapatok vannak, nincsenek belső társadalmi okai. ha az imperialisták azt akarják, hogy a szovjet csapatok Magyarországról kimenjenek, valahonnan menjenek ki az amerikai csapatok is./ nagy taps./

ha nekünk valaki azt mondaná, hogy innen kimennek a szovjet csapatok, onnan az amerikaiak, mi nem ijednénk meg. azt mondanók: nézzük meg, vizsgáljuk meg. de próbálják ők Adenauernek emlegetni, hogy csak Berlinből menjen ki egy zászlóaljnyi amerikai csapat! rögtön azt mondja, hogy összedől az egész rendszer, vége a világnak! / derűltség, taps./

nem akarok itt további részletekbe belemenni, csak azt szeretném megmondani, hogy először is Magyarországon nem liberalizálódás, hanem szocialista fejlődés megy végbe. politikánk marxista-leninista elveken nyugszik, szocialista, kommunista politika. az, hogy rendszerünk humánus, természetes, mert a szocializmus, a kommunizmus lényegénél fogva a legemberibb, a leghumánusabb világnézet. ezt kell tehát ellenfeleinknek először megjegyezniük.

a másik: számíthat ránk a nemzetközi élet minden haladó ereje, a szocialista országok közössége, amelyhez a mi népünk törhetetlenül hű. számíthat ránk minden progresszív törekvés, számíthatnak a gyarmati rendszer végleges szétzuzásáért, a békéért folytatott harc erői. de hozzátehetem: számíthat ránk a világ minden országának kormánya, még az egyesült államok kormánya is, az esetben ha a vitás nemzetközi kérdéseket hajlandó tárgyalások útján, a józan észre hallgatva, a magyar nép függetlenségének, nemzeti szuverenitásának, szocialista fejlődésének tiszteletben tartásával megoldani. minden kérdésben készek vagyunk tárgyalni és véleményünk szerint sok mindenben meg lehet egyezni. az a meggyőződésünk, hogy ez minden országnak javára válnék.

/folyt.köv./

18.15/a

- 39 -

bb 79. ünnepi közgyűlések kitüntetett termelőszövetkezetekben

cz/mé vm

1963. május 11.

Szombaton az ország több termelőszövetkezetében tartottak ünnepi közgyűlést, hogy 1962. évi eredményes gazdálkodásuk alapján átvegyék a Minisztertanács vándorzászlaját és a vele járó pénzjutalmat. Ilyen ünnepek voltak többek között Szabolcs, Veszprém és Somogy megyében. Szabolcsban a szamosbecsi dózsa termelőszövetkezetnek Losonczy Pál földművelésügyi miniszter, Győr megyében a szanyi dózsa termelőszövetkezetnek Nagy Józsefné könnyűipari miniszter adta át a vándorzászlót és a jutalmat. /mti/

bb.35. a magyar.... 5.folyt. /a

Dr. Szegvári Péterné, az Orosházi járási tanács vb-titkára többek között megemlítette, hogy a szakszervezeti munka megjavításának egyik nélkülözhetetlen feltétele a közvetlen, szinte légkör. ennek megteremtése, s a dolgozók jó politikai és szakmai felkészítése a soron következő nagy feladatokra, - a szakszervezeti bizottságok legfontosabb teendői közé tartozik.

Szabó Ferenc, a Medosz bács-kiskun megyei titkára hangsúlyozta annak fontosságát, hogy a mezőgazdasági dolgozók körében is sikerült meghonosítani a szocialista munkaversenyt. Megyékükben például több mint 300 brigád tűzte ki célul a megtisztelő cím elnyerését. A szervező munka jelentős eredménye az is, hogy a megye mezőgazdasági nagyüzemeiben a dolgozók 90 százaléka vesz részt a továbbtanulásban, szakmai képzésben.

Pataki József, a Budapesti Vegyiművek szocialista üzemi részének vezetője a műszaki vezetők feladatairól szólva megemlítette, hogy a gazdasági munka jó megszervezésén kívül a munkások nevelésében is van tennivalójuk. Ez olyan befektetés, amely a termelőmunka eredményeiben bőségesen visszatérül.

Baradnai Lászlóné, a Kistext szakszervezeti bizottságának titkára az egészségügyi felvilágosítás eredményeiről, az alkoholizmus elleni küzdelem feladatairól szólt. /folyt.köv./

18.35/a

- 40 -

Mk

/bb 78. kádár jános.....4.folyt./vm

1956-ban, azzal a bizonyítvánnyal, amit akkor felmutattunk, nagyon sok nehézséget okoztunk szovjet testvéreinknek, valamennyi szocializmust építő népnek, a nemzetközi kommunista mozgalomnak, a legkülönbözőbb progresszív erőknek, az imperialisták propagandája akkor annyit foglalkozott velünk, hogy sikerült felcsigánia az emberek érdeklődését az egész világon, még ott is, ahol azt nem tudták, hogy létezik a magyar nép. Most ezért is nagy az érdeklődés az emberekben az egész világon az iránt, hogy mi van Magyarországon. Szerencsére elmondhatjuk, hogy megváltozott nálunk a helyzet. Most legyünk azon, hogy minél több olyan dolog legyen Magyarországon, hogy ha szovjet vagy kínai testvéreinket, vagy bármely más országból, akár nyugati tőkés országból érkezett vendégeinket megkérdezzük, „hát mi is van Magyarországon, - úgy tudjanak beszélni, hogy az erősítse ügyünket és segítse az ő harcukat: ez proletár-internacionalista kötelességünk.

Munkásosztályunkban erős a nemzetköziség érzése. Erős - meg kell mondani őszintén - a nemzeti büszkeség érzése is. Mindkettő népünk történelmi sorsából adódik. Nos, internacionalizmusunk és nemzeti önértékünk emlékeztessen bennünket a munka hétköznapjaiban is arra, hogy bármit teszünk, olyan eredményesen tegyük, hogy az nemzetközileg is bátran felmutatható legyen, mint egy szocializmust építő nép vívmánya, terméke.

Elvtársak! Hadd szóljak most belső dolgainkról. Azt hiszem, nem kell külön bizonygatnom, hiszen részben maga a vita is mutatja, hogy megváltozott nálunk a munka stílusa. A vita mentes minden hatásvadászattól, minden demagógiától. Komoly kérdésekről beszéltek, komolyan és értelmesen. Egyszóval szerencsére kimentek a divatból a frázisok. Ne is hozzuk vissza.

Nem köt most minket komoly ügyeink tárgyalásánál semmiféle helytelenül értelmezett udvariasság, vagy illendőség, nevén szoktuk nevezni a dolgokat. Ezért kérem, ne vegyék pusztán udvariaskodásnak, ha azt mondom, hogy a magyar szocialista munkáspárt központi bizottsága nagyra értékeli a magyar szakszervezeti mozgalmat és fő támaszának tartja harcában és a munkájában. /nagy taps./

A szakszervezet az az osztályszervezet, amely pártunkat - a munkásosztály forradalmi élcsapatát - a legerősebben összeforrasztja saját osztályával, a legerősebben és mind fokozódó mértékben összeforrasztja a dolgozó néppel, a munkások, a parasztok, az értelmiség tömegeivel.

/folyt.köv./

18.45/a

- 41 -

Me

/bb 78. kádár jános.....5.folyt./vm

van persze sok gyengeség is. eleget hallottunk erről a vitában. egészségesebb azonban, ha önök gyakorolnak kritikát a szakszervezeti munka felett, ott, ahol kell, s nem én gyakorlok önkritikát önök helyett. a fő az, hogy a döntő kérdésekben - a munkáshatalom megszilárdításában, az építőmunkában, a termelésben, a közoktatásban, sőt még a kultúrában is és az élet sok más területén - a szakszervezetek igen jelentős és nagy segítséget nyújtottak a párt harcához. éreznie kell ezt mindenkinek, aki a szakszervezetben dolgozik, akár függetlenített, akár nem. ez a munka erkölcsi tartalma, amit az osztályöntudat parancsára tesz az ember, azért nem jár prémium és ne is járjon soha, nincs az a prémiumboríték, amelyik pótolni tudná azt, hogy osztályomnak a dolgozó népnek tudtam szolgálatot tenni, segítettem népünk nagy történelmi harcát a szocializmus építéséért.

sokat segített a szakszervezet a szocialista öntudat erősítésében is. a szocialista munkaverseny kezdeményezésében és szervezésében, a szocialista brigádmozgalom szervezésében és propagálásában és még sok más területen nagy és növekvő szerepe van az öntudatnak. nagyon figyelemreméltónak tartom, hogy nem egy felszólaló szintén említette - hogy vigyázzunk a szocialista címért harcoló brigádok alakításának a serkentésében, nehogy megalkuvó módon valamit is engedjünk ennek a mozgalomnak a nagyszerűségéből és hatalmas erkölcsi erejéből. valóban úgy van, hogy legyen inkább 39 helyett csak 38 ilyen brigád, semhogy a mozgalom nagy erkölcsi erejéből valamit is engedjünk.

az, hogy a szakszervezetek hatalmas támaszai a pártnak, nem újkeletű dolog. a felszabadulás előtt, a horthy-fasiszta rendszer negyedszázadában, mint tudjuk, a munkásosztály forradalmi élcsapatának, legöntudatosabb harcosainak az osztályharcban a szakszervezetek voltak fő támaszai. az illegálisban dolgozó kommunista pártnak a szakszervezetekben kiterjedt kapcsolatai voltak a munkás osztállyal. ez nemes hagyomány nálunk és talán nem hiba, ha megállapítjuk, hogy 1956. után visszaállítottuk a régi egészséges helyzetet a párt és a szakszervezet viszonyában is. megegyeztünk abban a helyes jelszóban, hogy a szakszervezetek a munkásosztály leg-hatalmasabb osztályszervezetei, a munkásosztály forradalmi élcsapatától, pártjától nem lehetnek függetlenek, viszont szükséges, hogy önállóak legyenek. ahhoz ugyanis, hogy hatásosan és eredményesen tudjanak dolgozni, önállóság szükséges. ha az eszmei és politikai irányítás mellett nincs meg a szervezeti önállóság, akkor megmondom őszintén, az nem szakszervezet, hanem sóhivatal. /derültség./

/folyt.köv./

18.55/a

- 42 -

/bb 78. kádár jános.....6.folyt./vm

elvtársak! nem tudom, hogy ebben a teremben mi az arány a párttagok és a pártonkívüliek között, de azt tudom, hogy a több, mint 300 ezer szakszervezeti tisztségviselő között hatalmas pártonkívüli tömegek vannak. és azok az emberek teljes meggyőződéssel vallják és hirdetik a párt politikáját, harcolnak megvalósításáért.

emlékezzünk csak, voltak olyan évek, amikor a szervezettség foka nem 90 százalék volt, mint most, hanem 100, sőt néha 102 százalék is. /derültség/ s elég magas volt a tagdíjfizetés részaránya is, mert a szervezést leegyszerűsítették, s mindjárt ott, ahol a fizetést adták, te is vonták a szakszervezeti járulékot, ez most nincs. most a szakszervezetek önállóak. lehet, hogy a mostani 90 százalékos szervezettség majd később több is lesz. de most a fejlődés egy korábbi negatív szakasza után ez öröndetes is, mert azt mutatja, hogy nem lapáttal viszik be a szakszervezetbe a tagságot, hanem /derültség./ tudom azt is, hogy most sehol sem vonják le a szakszervezeti tagdíjat úgy, mint régen, a tagdíjfizetési arány mégis rendkívül magas és biztató.

nyugodtan mondhatjuk: a pártnak nagyszerű fegyvertársa a szakszervezet s a fejlődés szempontjából is egészséges az az irány, amelyet a szakszervezetek ma követnek. pedig ez nem is olyan egyszerű.

ahhoz, hogy a szakszervezet nálunk ma jól dolgozzék, figyelembe kell vennie a megváltozott társadalmi viszonyokat. más a helyzet egy olyan országban, ahol a hatalom a tőkésosztályé, ahol az érték-többletet, a tőkésék vágják zsebre, ahol a proletáriátus valóban proletáriátus, mert munkaerején kívül más vagyona nincs és más a helyzet nálunk, ahol a proletáriátus már nem proletáriátus, hanem munkásosztály, amelynek kezében van a hatalom, rendelkezik vele, s a hatalmon keresztül rendelkezik a javakkal, a munka eredményével is. itt a helyzet bonyolultabb.

foglalkoznia kell a szakszervezeteknek a termeléssel, mert itt most a munkásosztály önmagával találkozik. hiszen a dolgozó, a munkás végzi a munkát, de rendelkezik a termelési eszközökkel és a munka eredményeivel. így azután - ezt csak úgy képletesen mondom - a követeléslistát voltaképpen önmagának is beadhatná / derültség/, mert ez osztályértelemben valóban így van.

nálunk a szakszervezetek megtalálták a helyes utat, kialakították a megfelelő célokat és a munkamódszert, ahogyan a szocialista viszonyok azt megkívánják. elmondhatjuk, hogy nálunk a szakszervezetek a kommunizmus iskolájává váltak, abban az értelemben, ahogyan ezt Lenin meghatározta.

/folyt.köv./

|| meggyőzéssel

19.00/a

- 43 -

/bb 70. kádár jános.....7.folyt./vm

Lenin megmondta, hogy a szakszervezetek a kommunizmus iskolái lesznek, azzá kell válniuk, mert egyszer majd az emberek kormányzása helyébe a dolgok igazgatása lép és akkor maga a társadalom szervezi meg saját feladatait és tennivalóit.

szakszervezeteink máris sok bonyolult nagy feladatot vettek át az államtól: a társadalombiztosítást, a beteg-ellátást, az üdülést és sok egyebet. mint látható nagyon sok tekintetben megvan már a társadalom saját ügyintézése, nagyon sok feladat van már a szakszervezetek kezében és mindig több lesz.

a burzsoázia propagandistáinak persze sehogy sem tetszenek a mi szakszervezeteink, azt mondják, hogy „micsoda szakszervezet az ilyen, nincsenek sztrájkok. nézzék meg nálunk: szabadság van, sztrájk van, franciaországban is, nyugat-németországban is, hogy- hogy nincs sztrájk a szocialista országban? és a rendszer ellen sem harcolnak?„

ez azonban a munkásosztály alapvetően megváltozott helyzetéből magától értetődően adódik.

vajjon azt gondolják, hogy a munkásosztály ostobább, mint a burzsoázia, vagy a nagybirtokos osztály és sztrájkot szervez, harcol saját rendszere ellen? ez nem szabadság kérdése, hanem az osztályhelyzet megítéléséből és osztályöntudatából következik.

és a követelések, a dolgozók érdekvédelme? örvendetes és egészséges, hogy a kongresszusi okmányokban, a beszámolóknak, sőt a felszólalásokban is uralkodik az az állásfoglalás, hogy azt amit el akarunk osztani, előbb meg kell termelnünk. a mi egész osztály-harcunk a jelen szakaszban - a szocialista világ biztonságáról való gondoskodás mellett döntően a termelésen múlik. mert ha a munka termelékenység nem emelkedik, akkor elosztani sem lehet többet.

ebből következik az, hogy jó ha a szakszervezetek az egész munkásosztályt, az egész dolgozó népet mozgósítják az ötéves terv megvalósítására, a tervek teljesítésére. meg kell mondanom, hogy a gazdasági építésben óriási feladatok állnak előttünk. nem szabad megfélemednünk arról, hogy még azokban az években vagyunk, amelyekben erőteljesen támogatnunk kell a mezőgazdaságot, hogy az egykori kisparcellás vergődés, kinlódás helyébe a virágzó szocialista nagyüzemi gazdálkodás lépjen.

/folyt.köv./

19.07/a

- 44 -

Handwritten signature

pótlás a bb.79-es számú / Ünnepek közgyűlések.../ című hírhez

bs/a

1963.május 11.

Somogyban a barcsi vörös csillag termelőszövetkezetnek Németh Károly, a magyar szocialista munkáspárt központi bizottságának titkára adta át a minisztertanács vándorzászlaját és a jutalmat./mti/

-. -

bb 80. időjárásjelentés

sze/s

1963. május 11.

a meteorológiai intézet jelenti 1963. május 11-én, szombaton este :

sokfelé eső, zivatar

várható időjárás vasárnap estig : az ország nyugati felében erősen felhős idő, keleten változó felhőzet. sokfelé eső, zivatar. élénk, a zivatarok idején erős szél. a nappali felmelegedés nyugaton csökken, keleten alig változik. várható legmagasabb nappali hőmérséklet vasárnap : keleten 23-26, nyugaton 15-19 fok között./mti /

-. -

19.20/a

- 45 -

Handwritten signature

/bb 78. kádár jános.....8. folyt./vm

fejleszteni kell az ipart, a közlekedést és más területeket is, nagy erőfeszítéseket kell tennünk, hogy teljesítsük az 1963-as tervet, amelyet nagyon nehéz körülmények és komplikált viszonyok között kezdtünk el.

azt is meg akarom mondani, hogy amikor egy hónappal ezelőtt végre beköszöntött a tavasz - ez az első hónap egyébként nem volt rossz időjárás szempontjából - a mezőgazdaság siralmasan el volt maradva, de a parasztok megfogták a munka boldogabbik végét, a minap alkalmam volt egy kicsit körülnézni az országban, szépen megy a munka, meg nem művelt földet csak egy helyen láttam, a múlt héten tapasztalt kép biztató, nyomják a gombot, igyekeznek.

az iparban sem kevesebb a feladat, az 1963-as terv első negyedévének feladatait nem teljesítettük, január és február rossz volt, márciusban már szinte ugrásszerű volt a fejlődés, de ez nem tudta pótolni a januári és februári lemaradást, a lényeg az, hogy bár az ipari termelés a múlt évihez képest 5.3 százalékkal növekedett, a terv teljesítésében nem értük el a tervezett szintet, tudomásul kell venni, hogy első negyedéves tervünket nem tudtuk teljesíteni, kivéve egy pontját, a munkabér kifizetését./derültség./

természetesen semmiféle csalásról nincs szó, nem működött zavartalanul a szállítás, itt volt a hideg, s ezért nem tudtak dolgozni, a bért pedig ki kellett fizetni, azt szeretném jól az elvtársak emlékeztetébe vésni, hogy amikor a kongresszusról hazamennek, a fő feladatok közé sorolják az 1963-as terv teljesítéséért folytatott harcot, be kell pótolni az elmaradást, s a legtöbb vonatkozásban be is lehet pótolni.

rátérek az életszínvonal kérdésére, a kongresszus egyik okmányában azt olvastam, hogy : feladatunk az életszínvonal állandó emelése, illetve annak elősegítése, ez hibás tétel, az életszínvonalat nem lehet állandóan emelni, ezt minden józan gondolkodású ember tudja, az életszínvonalat lehet rendszeresen emelni, s a szocializmus építésének együtt kell járnia a dolgozók életszínvonalának rendszeres emelésével, ez a helyes kifejezés.

mindenki megérti azt, hogy csak akkor lehet életszínvonalának emelést elhatározni, ha megtermeltük és megszilárdítottuk annak anyagi fedezetét, azután megint termelni kell és akkor megint lehet az életszínvonalat egy kissé emelni, ezt nevezik az életszínvonal rendszeres emelésének, állandóan, hétről-hétre, napról-napra, óráról-óra emelni az életszínvonalat egyszerűen abszurdum.

/folyt.köv./

19.30/a

- 46 -

Ké

/bb 78. kádár jános.....9. folyt./vm

brutyó elvtárs beszámolójában is szó esett arról, hogy az életszínvonal megítélésénél nagyon fontos a meglévőt biztosítani, erősíteni és becsülni, nem akarok részletekbe menni, de meg kell mondanom, hogy a mi országunkban a dolgozó emberek életszínvonalát általában nem rossz.

nemrég találkoztam egy francia elvtársnővel, azt hittem, hogy az éhhalál küszöbén áll, pedig nem, ő csak a franciaországban divatos formát tartja, mondtam, nézze csak a magyar nőket, azt mondta, isten ments, hogy ő olyan legyen, ahogyan nálunk mondják, olyan „teltkarcsu”, ez a népi demokratikus stílus./nagy derültség./

a dolog komolyabb oldalára fordítva a szót, a télen mindenképpen nehéz viszonyok voltak, hosszantartó hideg, szállítási nehézségek, minden összejött és mindenki tudja, hogy a közellátásban még sem volt semmiféle lényeges zavar, nem kevés ember volt - főleg idősebb munkás emberek és jó kommunisták gondolnak gyakran ilyesmire -, akiknek a télen megint eszükbe jutott, hogy nem élünk mi egy kicsit túl jól?

erről nem kell filozófiai vitát indítanunk, mert ami már megvan, attól ne menjünk visszafelé, de arról érdemes beszélnünk, hogy ezzel az életszínvonalal arányban kell dolgozni is, az átlagsúlyban, meg a napi átlag kalóriában körülbelül a világszínvonalon állunk, ha a termelékenységgel is legalább ott leszünk, akkor nem lesz semmi hiba./derültség, nagy taps./

sok konkrét igény hangzott itt el, pedagógusok, a paciensekkel közvetlen érintkezésben nem lévő orvosok, betegápolók és más dolgozó kategóriák bérproblémáikat említették, valóságos, létező problémák ezek, engedjék meg, hogy emlékeztessek arra, hogy a pártkongresszuson elhatározott és január 1-1 hatállyal bevezetett intézkedések - az alacsony nyugdíjak emelése, a biztosítás, a kórházi kezelés kiterjesztése és mások - évi összegben 584 millió forintot jelentenek.

a pártkongresszuson más intézkedésekről is határozat született, így arról, hogy a két gyermekes családok családi pótlékán is javítani kell és azonkívül vannak különböző fizetésben elmaradt dolgozó kategóriák, amelyeknél 1957 óta nem volt béremelés, - de arra is kimondtuk a szentenciát, hogy csak az első félév tervteljesítésének ismeretében határozunk el bármit is, nem térhetünk el az utóbbi évek gyakorlatától, a népgazdaság szilárdságát és biztonságát nem veszélyeztethetjük, még akkor sem, ha egyébként jogos és figyelembe veendő igényekről van szó.

/folyt.köv./
19.47/a

- 47 -

Ké

/bb 78. kádár jános.....10.folyt./vm

a jelen helyzetben, amíg nem ismerjük a fél éves terv teljesítést, semmit sem tudunk tenni.

természetesen nem hiba, hogy itt a kongresszuson felvetették ezeket az igényeket, helyesen tették, tartásuk számon, különösképpen a szakszervezet foglalkozzék velük, de pillanatnyilag én felelőséggel mást nem mondhatok.

más helyes elvek is elhangzottak ezen a kongresszuson. brutyó elvtárs beszámolójában mondotta, az a helyes, hogy aki többet dolgozik, többet ad a közösségnek, az az anyagi javakból is nagyobb mértékben részesüljön. szeretnék itt egy erkölcsi jellegű kérdést felvetni, az ilyen kérdések nem a lopással, meg a részegeskedéssel kezdődnek, az természetes követelmény, hogy ne lopjon valaki és ne részegeskedjék. de a mi erkölcsi követelményeink ennél magasabbak, azt írják elő: a munkásosztály ügyéért életre, halálra. a mi közösségünkért, a mi osztályunkért, a mi népünkért, ha kell dolgozunk, ha kell harcolunk. ez a mi erkölcsünk első parancsa. a másik pedig, hogy vállalt kötelezettségének mindenki tegyen eleget és a munkában, a kommunista erkölcs követelményeinek megfelelően álljon helyt.

dolgozó népünkön belül nagyon kevés a haszontalan ember. ezt mi sohasem felejtjük el. kevés, de van. ezért van dolgozó munkás és van nem dolgozó munkás. nem azért, mert munkanélküli, munkája volna, de nem dolgozik./ nagy derűtség./ azután van dolgozó alkalmazott és van nem dolgozó alkalmazott. az utóbbi is állásban van, de nem dolgozik. és így van ez más területen is.

ha mi meg tudnánk oldani, hogy a nem dolgozó ne jusson hozzá ahhoz, ami neki úgy sem jár, akkor lehet, hogy hamarabb tudnánk például a pedagógusoknak is valamit nyújtani. hadd mondjak egy példát. néhány héttel ezelőtt valamilyen ügyben kanadában járt valaki, s ott összekerült annakidején utlevél nélkül kiment honfitársainkkal. a kanadaiak panaszkodtak az életkörülményekre, a helyzetükre, s általában az életükre. az itthoni magyar azt mondta: nem értem magukat, annakidején kiszaladtak, mert sok mindennel nem voltak elégedettek, most itt vannak és mást se hallok maguktól csak panaszt. tulajdonképpen hol, vagy hogyan szeretnének élni? erre azt mondja az egyikük: úgy szeretnék, ha lehetne, hogy otthon dolgozzunk és itt, kanadában kapjuk a fizetést./derűtség./ miért? azt hiszem azért, mert ott sokkal többet kell dolgozni, mint idehaza, aztán nincs ingyenes betegbiztosítás, nincs sok más, ami magyarországon megvan a dolgozó embernek: de a névleges bér valamivel magasabb.

/folyt.köv./

19.55/a

- 48 -

KP

bb.35. / a magyar..... 6.folyt. /a

nguyen-ho, a vietnami szakszervezeti tanács elnökségének tagja azokról a szenvedésekről beszélt, amelyeket kettészakított hazájának déli felében kell a népnek elviselni ngo dinh diem és amerikai támogatóinak terrorja alatt. a dél-vietnami dolgozók azonban a nemzeti felszabadítási front vezetésével következetesen harcolnak felszabadulásukért. köszönetet mondott a magyar dolgozóknak azért a sokoldalú segítségért, amellyel vietnámipét támogatták és támogatják.

sigmund gmirtsak, a lengyel szakszervezetek központi tanácsának titkára üdvözölte ezután a kongresszust. ismertette a népi hatalom 18 éve alatt Lengyelországban elért sikereket. szólt a szocialista országok együttműködésének jelentőségéről, arról az ésszerű nemzetközi munkamegosztásról, amely segíti az egyes országok népgazdaságának fejlődését, s ugyanakkor hozzájárul az egész szocialista tábor erősödéséhez is. a lengyel szakszervezetek is részt vállaltak a nemzetközi munkásmozgalom egységéért, a békéért, az elnyomott népek függetlenségéért és szabadságáért vívott küzdelemből, és teljes erővel támogatják a szovjetunió következetes békepolitikáját.

ezután nikola cacsev, a bolgár szakszervezetek központi tanácsának titkára szólalt fel.

- teljes szívből örülünk - mondotta - a magyar dolgozók történelmi jelentőségű sikereinek, s annak a ragyogó távlatnak, amelyet a magyar szocialista munkáspárt 8. kongresszusa nyitott meg az ország előtt. megemlékezett a magyar és a bolgár nép barátságának sokévszázados történelméről, majd hangoztatta: - ma ezek a kapcsolatok a marxizmus-leninizmus, a proletár nemzetköziség, az őszinte barátság, a kölcsönös tisztelet és bizalom, valamint az együttműködés és egymás segítségének elvein alapulnak.

a nyugat-német dolgozók képviselője elmondotta, hogy a súlyos milliárdokkal fenntartott új háborús politika nyugat-németországban élesen különválasztotta az atomháborút sürgető, örök tegnapiak, maroknyi csoportját és a békére törekvő dolgozók nagy tömegeit./folyt.köv./

20.04/a

- 49 -

/bb 78. kádár jános.....11.folyt./vm

az előbb említett felületesen dolgozó munkásembernek is meg kell mondani, hogy így nem lehet. még horthy idejében, amikor a tőkésnek dolgozott az ember, akkor is becsületbeli kötelességének tartotta, hogy rendesen elvégezze a munkát, amire vállalkozott. közben azért mi verekedtünk a tőkessel, de öntudatos munkásember számára becsületbeli kérdés a munka és különösképpen az ma, amikor ettől függ az emberek általános boldogulása.

elvtársaim! azt szeretném kérni önöktől, tegyenek meg mindent, hogy a dolgozók vegyék nagyon komolyan a munkát. szöbakerült itt több munkaidői kérdés, s hallom, hogy néhány felszólaló el akarta mondani, hogy bizonyos területeken most többet kell dolgozni, de valahogy éppen erről felejtettek el beszélni. én részben pótolom ezt a hiányosságot.

jelenleg az építkezéseken, tekintettel a nagy számú vidékről utazó emberre, minden második szombat szabad. de a munkanapnak számító szombaton a munkaidő csak három óra, hogy hamarabb szabaduljanak, s a hét más napjain valamivel több. így jön ki a 48 óra. arra van szükség az építőknél - nemcsak az építőkre vonatkozik ez, hanem másokra is, ahol hasonló a helyzet, - hogy ez a bizonyos második szombat legyen tényleges munkanap. munkanap, úgy értjük, hogy azon a napon, 8 órát dolgozzanak. mert mit is lehet dolgozni egy háromórás munkanapon? mire akkurátusan leverem a port a sapkámról, a szerszámokat előszedem, körülnézek, rágyujtok, megkérdelem mi van, holnap milyen munkára van kilátás, rendesen kirakodok már másfél óra elmúlt és ha a nálunk szokásos módon akarok fejrontot csinálni, akkor már el is kezdhetek csomagolni, mert nálunk nem a munkaidő után kezdenek csomagolni, hanem jóval előtte, hogy akkorra már be is fejeződjék./derültség./ nézzék meg, hogy a télen a bányászok mit csináltak. hozzájuk fordultunk, s ők becsületbeli ügyüknek tartották, hogy segítsenek. most kicsit hasonló helyzetük van az építő munkásoknak, részben a közlekedésieknek, s aztán majd nem minden iparágban vannak hasonló problémák. most azt mondjuk: elvtársak nézzétek meg, hogy jól megnyomva a gombot, egy negyedév alatt hol érhetjük utól magunkat, mert hogy aztán hogyan megyünk tovább a terv teljesítésétől függ. amikor kivételes helyzet van, akkor a helytállás becsületbeli kérdés. biztosak vagyunk abban, ha beszélünk a dolgozókkal ugyanúgy fognak reagálni, mit ahogyan a télen a bányászok: gyereünk, érjük utól magunkat, mert ez a további fejlődés előfeltétele.

a pénz nálunk stabil, a takaréokban több mint 10 milliárd forint ban. van fedezet, van áru a forgalomban.

/folyt.köv./

20.09/gy

- 50 -

/bb 78. kádár jános.....12.folyt./vm

ha az egyensúlyt felborítjuk, kinyomunk még egynéhány milliárd papírt valódi fedezet nélkül, összekeverjük az egész népgazdaságot és megingatjuk ugyanazoknak az életét, életszínvonalát, akiknek segíteni akarunk. ezt pedig nem lehet. tartjuk tehát a régi álláspontot: ha meg van a lehetőség, nem fogunk késtelkedni az életszínvonal emelésével. de, ha nincs meg a lehetőség, nem fogjuk megszavazni. ez nálunk törvény, a lelkiismeret és a becsület kötelez minket erre.

néhány szóban szeretnék a belpolitikával foglalkozni. mondtam már, hogy mi nem liberális politikát, nem dogmatikus és nem revizionista politikát folytatunk, hanem marxista-Leninista politikát. a fejlődés, részben pedig politikánk eredményei, időnként felvetnek kérdéseket, amelyeket az osztályharc szemszögéből megítélve kell megoldanunk.

központi bizottságunk és a megfelelő konkrét kérdésekben a kormány, az országgyűlés nem szavaz meg olyan intézkedést, amely ártalmára válnék a szocializmus ügyének, de mindig keresi, megszavazza, megvalósítja azokat a lépéseket, amelyekkel - meggyőződése szerint - szolgálatot tesz a szocializmus ügyének, növeli erejét. ennek előrebocsátása után kívánok emlékeztetni néhány dologra, amiben bizonyos vita is kialakult. emlékeznek ezekre: pártunkon kívüli is betölthessen közfunkciót. azután legutóbb, hogy az egyetemen, főiskolán ne a szülők 1938-as foglalkozását nézzék, ha elbírálják, hogy felveszik-e a jelentkezőt, vagy nem. több ilyen intézkedés volt. mindnek az a rendeltetése, hogy a szocializmus erőt növelje és - meggyőződésünk szerint - feltétlenül növeli is.

ilyen intézkedés volt legutóbb a közkegyelem, az amnesztia is. az emberek általában megértették, mi ennek a célja, rendeltetése. de az emberek egy része nem értette, vagy félreértette. voltak becsületes elvtársak, akik osztályharcos céljainkat féltették. nem sokan, de voltak. ezeknek az elvtársaknak is meg kell érteniök, miről van szó. a közkegyelem a mi rendszerünk erejét növeli. a magyar népköztársaságot ezután sem lehet bántani. összeesküdni sem lehet a magyar népköztársaság ellen, mert megvannak ugyanazok a szervek, amelyek a közkegyelem előtt meg voltak, a zárkák is megvannak, férőhely is van és aki akar, aki oda igyekszik, az oda fog jutni. e tekintetben semmi sem változik. de a mi társadalmunk erkölcsi pozíciója, a népköztársaság ellen vétő, vagy a köztörvények ellen vétő emberrel szemben sokszorosan erősebb. mi hiszünk elveinkben, eszméinkben, meggyőződésünkben és biztosak vagyunk abban, hogy a kegyelemben részesültek nagyrésze nem fog többé az állammal összeütközésbe kerülni.

/folyt.köv./

20.16/gy

- 51 -

/bb 78. kádár jános.....13.folyt./vm

de, ha valaki mégis visszaesik, most mindenki azt fogja mondani: vétett a rendszer ellen, becsukták, ült, kiengedték és megint ellene van a rendszernek - újra becsukták, nagyon fontos, hogy a közvélemény ne azt sajnálja, aki a népköztársaság ellen támad, hanem a népköztársaság államának adjon igazat, amikor az fellép a törvény megsértőivel szemben.

vannak, akik az amnesztiát jobbról értették félre. nos, a magyar népköztársaság szocialista állam, népünk a szocialista társadalmat építi és itt törvény a szocialista demokrácia továbbfejlesztése, törvényrendszerünk humanizmusa, de semmiféle kapitalista restaurációról nincs és nem is lesz szó.

rendszerünk, társadalmunk ebben az irányban halad tovább: a szocializmus építése, a szocialista demokrácia irányába. meg szeretném említeni azt is, hogy mind kisebb mértékben, de néha felbukkan olyasfajta bizonytalanság is a rendszerért aggódó emberekben, hogy nyugodalmuk bizonyos személyhez fűződik. nos ez a politikai vonal - ezt mindenki tudja most már - nem egy ember, vagy nyolc ember politikája, még csak nem is nyolcvané. a mi politikánk, a milliók politikája Magyarországon. és ezt nem változtathatja meg senki, sem az országon belül, sem az országon kívül./nagy taps./

ez marxista-leninista, kommunista politika. elvileg helyes, kiállotta a gyakorlati próbáját és nekünk az a kötelességünk, hogy ezt a politikát erősítsük tovább, most már a cselekedetek erejével még nagyobb mértékben valósítsuk meg az életben, a valóságban.

szakszervezetünk dicső történelmi célra tekinthet vissza. minden tiszteletet megérdemelnek azok az emberek, akik a magyar szakszervezeteket valamikor megalapozták és elindították útján.

nekünk, akik most itt vagyunk az a kötelességünk, hogy elődeink jó hagyományait megőrizzük, tovább erősítsük, hogy még erősebb legyen a magyar szakszervezeti mozgalom. nekünk most könnyebb, mint elődeinknek, hiszen 14 országot látunk magunk előtt, ahol a szocializmus vagy megvan, vagy már az alapozásnál tartanak és belátható távlatban van a szocializmus és a béke világméretű győzelme.

van tehát jó politikánk, van harcedzett forradalmi pártunk, amely vezet minket, van harcedzett, öntudatos, internacionalista munkásosztályunk, van becsületes jól dolgozó, öntudatos, a szocializmus útjára lépett parasztságunk, van értelmiségünk, amely magává teszi céljainkat és dolgozik értük.
/folyt.köv./

2022/gy

W

- 51/a

/bb 78. kádár jános.....14.folyt./vm

dolgozni kell elvtársak ez a lényeg. mi azt mondjuk: társadalmunk a munka társadalma. ez így is van. mindenkinek becsületesen, rendszeren kell dolgoznia s ha az a 2,700.000 ember, akit mi a régi fogalmak szerint szervezett munkásként tartunk számon, szervezett dolgozóként áll helyt a munka frontján is, akkor nem lesz nehéz az építés.

elvtársak! a párt központi bizottsága szilárdan meg van győződve arról, hogy a szocializmus új győzelmei felé megyünk, s a párt ebben a harcban nyugodtan, biztosan támaszkodik a szakszervezetekre, mert tudja, hogy a szakszervezetek akarják is és tudják is segíteni a szocializmus építését.

tavasz van, az idő nagyszerű, lehet dolgozni és a munka meghozza eredményeit. a szakszervezet, munkásosztályunk, dolgozó népünk számítson a pártra, annak központi bizottságára, a kormányra, bizzon benne úgy, ahogy az utóbbi esztendőkből bizott. ki-ki a maga helyén helyt fog állni és a két erő: a vezetés és a tömegek ereje együtt éri el nagy célunkat, a szocialista magyarország teljes felépítését. minden jól elvtársak! / hosszantartó, lelkes nagy taps./

/mti/

20.27/a

- 5 -

bb.35./ a magyar.... 7.folyt. /a

a sokat emlegetett „ gazdasági csoda „, ugyanis valójában a hallgatás kényszerét, a gyermekhalandóság és a baleseti statisztika „ európa rekordját „, a megbetegedések, a csődök számának példátlan növekedését és az élet drágulását hozta magával. most pedig a sztrájkellenes szükségállapotra vonatkozó törvényekkel akarják béklyóba verni a munkásosztály harci készségét és szervezkedését.

-magyarország - mondotta - a társadalmi fejlődésnek egy egész korszakával van előbbre, mint mi, és a magyar dolgozók azzal segíthetik harcukat a legeredményesebben, ha megvalósítják a szocializmus teljes felépítését - fejezte be felszólalását a nyugat-német dolgozók képviselője.

krszte marszkovszki, a jugoszláv szakszervezeti szövetség központi tanácsának alelnöke, többek között a szocializmus építésében elért eredményeiről beszélt. elmondotta, hogy a jugoszláv ipar termelése 1958-tól 1962-ig 66 százalékkal, évente tehát 10.7 százalékkal, a nemzeti jövedelem pedig évenként 7 százalékkal nőtt. ugyanebben az időszakban a reáljövedelem növekedése elérte a 32 százalékot. évenként most már több mint százezer lakást építenek. a betegségi biztosításban pedig ma már minden jugoszláv állampolgár részesül.

cheich tounkara, a mali dolgozók országos szövetségének küldötte arról beszélt, hogy hazájának népe azért kíván a szocialista fejlődés útján haladni, mert ez az egyetlen lehetőség a gyarmati rendszer maradványainak felszámolására. maliban már nincs külföldi katona és tőkés, nincs nagybirtokos, minden a népé, a dolgozóké, s az ország a gyarmatosítás és az imperializmus ellen küzdő afrikai erők első sorában halad. mali küldötte köszönetet mondott a magyar népnek azért a segítségért, amelyet az afrikai népek nemzeti felszabadítási küzdelméhez nyújtott és nyújt./ folyt. köv./

20.30/a

- 5 -

bb.35./ a magyar..... 8.folyt./a

George Habr, a libanoni autonóm szakszervezeti szövetség vezetőségi tagja elmondotta, hogy a hazájában működő öt szakszervezeti szövetség közül csupán a legerősebb - az övék - tartozik a szakszervezeti világszövetséghez. Ez a szervezet következetesen harcol a munkások helyzetének javításáért, követeli a bérek emelését, az árak csökkentését; küzd azért, hogy Libanon ne legyen amerikai katonai támaszpont, s az atomfegyverekkel felszerelt amerikai 6. flotta sohasem vethessen horgonyt az ország kikötőiben.

Az argentin szakszervezeti egységmozgalom küldötte azt a politikát jellemezte, amellyel az argentin kormány ma is kimondhatatlan szenvedéseket okoz a népnek. A megélhetési költségek 1961-ről 1962-re mintegy 32 százalékkal nőttek. Az elmúlt négy évben a 146 legnagyobb vállalat 34 százalékkal növelte nyereségét, a bérek pedig ugyanakkor 30 százalékkal csökkentek. A kormány egyre könyörtelenebb elnyomó intézkedésekkel próbálja elfojtani az elégedetlenséget. De a nép is mind nagyobb erővel harcol népi kormány megalakításáért: az elmúlt év akciójában például több mint 12 millió munkás vett részt. A küldött kérte a nemzetközi szakszervezet mozgalom támogatását, hogy az argentin nép küzdelme minél előbb célt érjen.

Reza Rosta, az iráni egyesült szakszervezetek főtitkára az iráni kormánynak a külföldi imperialistákkal karöltve folytatott politikájáról beszélt. Az angol-amerikai érdekeltségek évente egymilliárd dollár értékű ásványolajat és egyéb kincset szivattyúznak ki az országból, ahol ugyanakkor egyre növekszik, s már a félmilliárdot is elérte a munkanélküliek száma. A kilátásba helyezett reformokból semmi sem valósult meg, a kormány - ígéreteivel ellentétben - résztvesz az agresszív seato katonai konferenciáján, a pártot és a szakszervezeteket pedig illegálisba kényszerítette. A munkások azonban tovább harcolnak a neofasizmus ellen és a küzdelemben számítanak az egész szocialista tábor támogatására is.

Csoj Darzs, a mongol szakszervezeti tanács elnökségének tagja többek között rámutatott:

- örömmel állapíthatjuk meg, hogy népeink barátsága napról-napra erősödik, s örvendetesen fejlődik és szélesedik az országaink közötti gazdasági és kulturális együttműködés is. A magyar népköztársaság dolgozói számottevő segítséget nyújtottak és nyújtanak Mongólia népgazdasága anyagi és műszaki bázisának megteremtéséhez. Engedjék meg, hogy ezért hálás köszönetünket és elismerésünket tolmácsoljam a magyar munkásosztálynak és a magyar szervezett dolgozóknak.

/folyt.köv./
20.40/a

- 54 -

/bb 35. a magyar....9.folyt./vm

N. Sanmugathasan, a ceyloni szakszervezeti kongresszus főtitkára hazája dolgozóinak az amerikai imperializmus elleni küzdelméről beszélt. A nép fellépése a külföldi olajtársaságok ellen, s az a tény, hogy a kormány kénytelen volt legalább részben engedni az amerikai nyomásnak - megteremtette a haladó erők fokozottabb egységét. A május 1-i tüntetést a ceyloni kommunista párt az ország két másik baloldali pártjával együtt rendezte meg. A ceyloni szakszervezeti kongresszus munkásságának eredményeként remény van arra, hogy már a közeljövőben sikerül megalakítani az egységes szakszervezeti központot.

Joseph Stefan, a szabad luxemburgi szakszervezeti szövetség képviselője arról beszélt, hogy a közös piac politikája mind nehezebbé teszi a luxemburgi dolgozók életét. Hangoztatta: a dolgozók érdekei azonosak és ellenségeik is közösek: a nemzetközi monopóliumok

Gustave Kiassi, a kongói általános munkás szövetség küldötte bejelentette, hogy a közelmúltban szövetségük is tagja lett a szakszervezeti világszövetségnek, s most már ebben a minőségében kíván hozzájárulni a világbéke megvédéséhez. Szólt arról a helyzetéről, amelyet hazájában a belga agresszió idézett elő s megemlékezett a január 10-én Leopoldvilleben lezajlott nagyszabású tüntetésről, amellyel a kongói nép bebizonyította politikai érettségét.

Artur Maszon, a belga gáz-és elektromosipari dolgozók szakszervezetének /gazelco/ vezetőségi tagja hangoztatta:

- jóllehet a mi szektorunk nem tartozik a szakszervezeti világszövetséghez, mégis szoros szálak fűznek bennünket a magyar szakszervezetekhez, mert meggyőződésünk, hogy a szakszervezeti mozgalom révén erősíthetjük kapcsolatainkat a nemzetközi munkásmozgalommal. Összinte szívből kívánjuk tehát, hogy szorosabbra fűzzük a belga és a magyar munkásosztály közötti baráti szálakat a szakszervezeti és a kulturális munka területein egyaránt. Meggyőződésünk, hogy a küldöttségcserek és a kölcsönös látogatások erősítik a béke megszilárdítására irányuló közös akcióinkat.

a kongresszus vasárnap folytatja munkáját./mti/

20.50/a

- 55 -

a szerkesztőségek figyelmébe!

a bb 78.sz. hír/ kádár jános.... / 7.folyt. 6. bekezdésének az utolsó két mondata így alakul:

.....előbb meg kell termelnünk.

az osztályharc fő frontja a jelen szakaszban - a szocialista világ biztonságáról való gondoskodás mellett döntően a termelés. mert ha a termelés, a munka termelékenységé nem emelkedik, akkor elosztani sem lehet többet.

ebből következik.....

/mti/

-56-

Meze

Mh

MTI.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda, Budapest, I. Főm. u. 6-7. Telefon: 150-400, 340-400

A szerkesztését és kiadását a vezérigazgató felel.

mti b e l f ö l d i h i r e k

1963. május 12.

bb. 1. ifjúsági villanegyedek, emeletes társasházak épülnek csongrád megye városaiban

vid tné/gy/ki

1963. május 12.

csongrád megye városaiban, a makói kisz fiatalok kezdeményezése nyomán egyre nagyobb sikernek örvend az ifjúsági lakóház építkezési mozgalom. makón az ifjúsági villanegyedben 29 lakóház építési munkáiban vettek részt a fiatalok, s végül kisorsolták egymás között az épületeket. a tanács segítségével közművesített új lakónegyed családi házaiba már megkezdtek a beköltözést.

hódmezővásárhelyen a villanegyed bővítik ifjúsági városrészszel. itt 28 családi házat építenek az idén a fiatalok.

szentesen is az egyik legszebb területen, a liget szomszédságában épül fel az ifjúsági városnegyed. a tanács műszaki dolgozói társadalmi munkában segítették a házhely kiosztási terv elkészítését és a tanács közművesítette a területet. a napokban itt is megkezdődik a nagyszabású munka, rövidesen 15, négylakásos, emeletes társasház épül a kisz fiatalok összefogásának eredményeként./mti/

..

bb. 2. strandcikkék gyártását kezdték meg tápén

vid te/gy/ki

1963. május 12.

a gyékény- és szatyorkészítéséről nevezetes tápé községben a tavaszi hónapokban is mintegy hétszázan dolgoznak a házi szövőszékek mellett, újfajta strandcikkéket készítenek a nyárra. megkezdtek a fürdőhelyen kis fülkévé alakítható, sűrűszövésű, ugynevezett bőrgyékények készítését. ezekből ötvenezret szállítanak nyugat-európába. mintegy 25 000 különleges, bőr- és műanyagdiszítésű strandtáskát is szőnek, varrnak. az ugyancsak strandokon használatos rafiapapucsból hatvanezer párra kaptak export megrendelést./mti/

..

le